

ROUTEKAART INVOERING OMGEVINGSWET 2017-2020

ACTUALISATIE 1 (MEI 2018)

PROVINCIE UTRECHT

1 OMGEVINGSVISIE EN
-VERORDENING

2 VERGUNNING-
VERLENING, TOEZICHT
EN HANDHAVING

4 AANPASSEN
MANIER VAN WERKEN

5 NATIONALE WET-
REGELENGING
EN VISIE

3 DIGITAAL
STELSEL
OMGEVINGSWET

INHOUD

SAMENVATTING

INLEIDING EN
OMGEVINGSWET

TOP 10 IMPACT OP
PROVINCIE UTRECHT

EINDBEELD EN
VERANDERSTRATEGIE

MIDDELEN

INHOUDSOPGAVE

SAMENVATTING	3
INLEIDING EN OMGEVINGSWET	6
TOP 10 IMPACT OP PROVINCIE UTRECHT	10
EINDBEELD EN VERANDERSTRATEGIE	12

VERANDEROPGAVE EN -AANPAK

1. OMGEVINGSVISIE EN –VERORDENING	16
2. VERGUNNINGVERLENING, TOEZICHT EN HANDHAVING	18
3. DIGITAAL STELSEL OMGEVINGSWET	22
4. AANPASSEN MANIER VAN WERKEN	27
5. NATIONALE WET-, REGELGEVING EN VISIE	31

MIDDELEN

COMMUNICATIE	34
PROGRAMMAORGANISATIE	38
BEGROTING	41
RISICO'S EN BEHEERSMAATREGELEN	42

- Inhoudsopgave
- **Samenvatting**
- Inleiding en Omgevingswet
- Top 10 impact op provincie Utrecht
- Eindbeeld en veranderstrategie

Veranderopgave en -aanpak

1. Omgevingsvisie en -verordening
2. Vergunningverlening, toezicht en handhaving
3. Digitaal stelsel Omgevingswet
4. Aanpassen manier van werken
5. Nationale wet-, regelgeving en visie

Middelen

- Communicatie
- Programmaorganisatie
- Begroting
- Risico's en beheersmaatregelen

De Omgevingswet heeft grote gevolgen voor alle kerntaken van de provincie Utrecht in 'wat' we doen en 'hoe' we dat doen. Naar de huidige inzichten treedt de wet 1 januari 2021 in werking. Het jaar 2021 lijkt ver weg, maar we moeten nu al hard aan de slag om ook dan onze kerntaken goed te kunnen blijven uitvoeren. Eind 2014 hebben PS een Procesnotitie vastgesteld om de voorbereidingen op de invoering te starten. Inmiddels weten we meer over de impact van de wet op de provincie. Daarom volgde in 2017 de Routekaart 2017-2020 waarin een concreter beeld wordt gegeven van de route die we willen volgen om als provincie klaar te staan voor de komst van de Omgevingswet. In 2018 is de routekaart geactualiseerd naar aanleiding van onder meer uitstel van de wet.

TOP 10 IMPACT OP PROVINCIE

De Omgevingswet vraagt van de provincie om (in willekeurige volgorde en niet uitputtend):

1. Eén omgevingsvisie en één omgevingsverordening op te stellen voor de fysieke leefomgeving, dus voor al onze kerntaken.
2. Naast de verplichte opdrachten alleen taken uit te voeren als wij goed kunnen onderbouwen dat de provincie die taken doelmatiger en doeltreffender kan oppakken dan de gemeente.
3. Bestuurlijke afwegingsruimte in de keuze voor beleid en instrumenten te benutten indien nodig.
4. Het proces van vergunningverlening, toezicht en handhaving aan te passen aan nieuwe eisen.

5. Te coördineren dat de samenwerking tussen alle regionale organisaties met een taak in vergunningverlening, toezicht en handhaving wordt aangepast aan de nieuwe wet.
6. Aan te sluiten op één landelijk digitaal loket voor alle vergunningaanvragen, meldingen, omgevingsdocumenten en informatie over de fysieke leefomgeving.
7. Al onze informatie over de fysieke leefomgeving bestendig, bruikbaar en beschikbaar maken.
8. Onze manier van werken aan te passen, zodat we omgevingsgericht en integraal samenwerken, ruimte geven vanuit vertrouwen, rolbewust en slagvaardig handelen.
9. Werkprocessen aan te passen aan nieuwe eisen en bevoegdheden, zoals het vaststellen van programma's die voldoen aan nieuwe eisen en waarvoor GS bevoegd wordt.
10. Onze huidige taken voor bodemsanering en kleine ontgroningen over te dragen aan de gemeenten.

EINDBEELD: PROVINCIE OMGEVINGSWETPROOF IN VERBINDING

De invoering van de Omgevingswet zien wij als een belangrijke kans om onze ambitie te realiseren om DE regionale verbinder te zijn. Wij zetten de opgave centraal en zoeken als verbindend middenbestuur intensief de samenwerking op met onze partners, landelijk en in de regio. We geven op een vindingrijke manier ruimte aan ontwikkeling en waarborgen tegelijk

SAMENVATTING

- Inhoudsopgave
- **Samenvatting**
- Inleiding en Omgevingswet
- Top 10 impact op provincie Utrecht
- Eindbeeld en veranderstrategie

Veranderopgave en -aanpak

1. Omgevingsvisie en -verordening
2. Vergunningverlening, toezicht en handhaving
3. Digitaal stelsel Omgevingswet
4. Aanpassen manier van werken
5. Nationale wet-, regelgeving en visie

Middelen

- Communicatie
- Programmaorganisatie
- Begroting
- Risico's en beheersmaatregelen

de kwaliteit van onze Utrechtse leefomgeving. In onze aanpak hechten wij groot belang aan het eerst goed op orde krijgen van de basis en het beheersbaar houden van de invoering van de wet. We koppelen de invoering daarom waar mogelijk aan lopende ontwikkelingen in de provincie en leren van andere overheden.

De **veranderstrategie** kenmerkt zich door:

- Leren door te doen met experimenteren in het werk.
- Een kortcyclische werkwijze waarin we frequent monitoren en bijsturen, waardoor we onze aanpak kunnen aanpassen aan interne en externe ontwikkelingen.
- Intensieve samenwerking met onze partners bij het invoeringstraject van de wet.

VERANDEROPGAVE EN -AANPAK

Met 5 onderling samenhangende projecten wordt de provincie gereed gemaakt op de komst van de Omgevingswet, waardoor o.a. de top 10 impact is geborgd en het eindbeeld wordt bereikt:

1. **Omgevingsvisie en -verordening:** opstellen van één omgevingsvisie en één omgevingsverordening vanuit onze huidige plannen en regels met nauwe betrokkenheid van onze bestuurlijke en maatschappelijke partners en de Utrechtse samenleving.
2. **Vergunningverlening, toezicht en handhaving:** aanpassen van het proces en de organisatie van vergunningverlening, toezicht en handhaving (V.T.H.)

inclusief normstelling samen met de andere eigenaren van onze omgevingsdienst RUD Utrecht en de andere organisaties met een V.T.H.-taak.

3. **Digitaal Stelsel Omgevingswet:** aansluiten van de provincie op het landelijke digitale loket. Hiervoor moeten we omgevingsbesluiten, vergunningaanvragen en meldingen digitaliseren, informatie bruikbaar, bestendig en digitaal beschikbaar maken en een digitale samenwerkingsruimte met onze partners opzetten. Ook willen we planontwikkeling met drie dimensionale simulatie kunnen ondersteunen om voorloper te blijven en met innovatieve middelen ons werk te ondersteunen. Hiertoe hebben GS in 2016 besloten.
4. **Aanpassen manier van werken:** aanpassen van de manier van werken van bestuur, management en medewerkers, zodat we kunnen werken volgens de principes van de Omgevingswet.
5. **Nationale wet-, regelgeving en visie:** kennis vergaren van de nieuwe wet- en regelgeving rondom de Omgevingswet en input leveren met de andere provincies (IPO) bij het Rijk over de uitvoerbaarheid van wet- en regelgeving en de nationale omgevingsvisie en -agenda.

SAMENVATTING

- Inhoudsopgave
- **Samenvatting**
- Inleiding en Omgevingswet
- Top 10 impact op provincie Utrecht
- Eindbeeld en veranderstrategie

Veranderopgave en -aanpak

1. Omgevingsvisie en -verordening
2. Vergunningverlening, toezicht en handhaving
3. Digitaal stelsel Omgevingswet
4. Aanpassen manier van werken
5. Nationale wet-, regelgeving en visie

Middelen

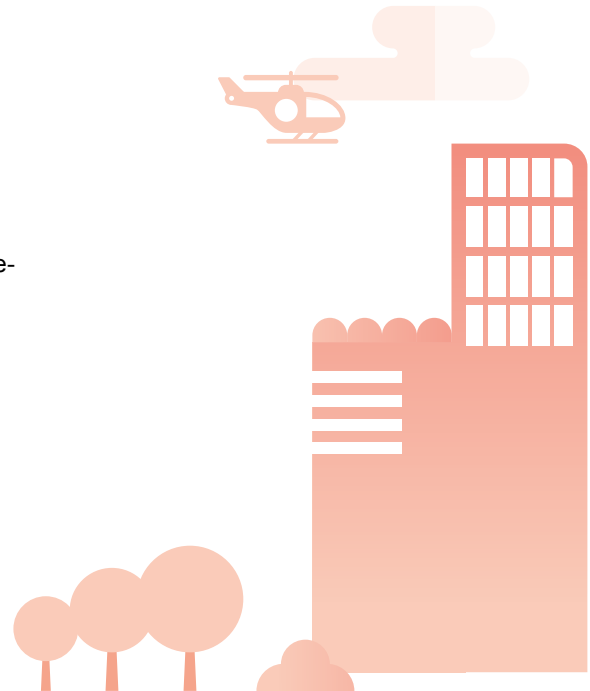
- Communicatie
- Programmaorganisatie
- Begroting
- Risico's en beheersmaatregelen

BENODIGDE MIDDELEN

Om de veranderopgave met bovenstaande 5 projecten te bereiken zijn de volgende middelen nodig:

- Communicatie intern en extern gericht op het actief betrekken bij en informeren over de stappen die worden gezet in het programma.
- Programmaorganisatie met een programmamanager met een kernteam en een projectleider voor ieder van de 5 projecten met daarbij in enkele projecten meer medewerkers.
- Het budget bestaat uit 755.000 euro voor 2017, 1.471.000 euro in 2018, 1.649.000 euro in 2019 en 1.492.000 euro in 2020. Dit budget is nog afhankelijk van besluitvorming over de Kadernota 2018 in juli 2018.
- De risico's van dit omvangrijke en complexe programma zijn aanzienlijk en worden in belangrijke mate bepaald door de voortgang van landelijke ontwikkelingen, de interne beschikbaarheid en medewerking van de juiste mensen en voldoende budget.

Indien de veranderaanpak wijzigt of de benodigde middelen niet beschikbaar zijn, dan worden in de halfjaarlijkse bijstelling tussen opdrachtgever en opdrachtnemer nieuwe afspraken gemaakt over de 4 sturingsknoppen: resultaten, personele inzet, budget en risico's.

- Inhoudsopgave
- Samenvatting
- **Inleiding en Omgevingswet**
- Top 10 impact op provincie Utrecht
- Eindbeeld en veranderstrategie

Veranderopgave en -aanpak

1. [Omgevingsvisie en -verordening](#)
2. [Vergunningverlening, toezicht en handhaving](#)
3. [Digitaal stelsel Omgevingswet](#)
4. [Aanpassen manier van werken](#)
5. [Nationale wet-, regelgeving en visie](#)

Middelen

- Communicatie
- Programmaorganisatie
- Begroting
- Risico's en beheersmaatregelen

De Omgevingswet heeft grote gevolgen voor alle kerntaken van de provincie Utrecht in 'wat' we doen en 'hoe' we dat doen. Dit wordt goed zichtbaar in de [top 10 impact](#) in het volgende hoofdstuk. Volgens de officiële berichten treedt 1 januari 2021 de Omgevingswet in werking. Dat lijkt ver weg, maar we moeten nu al hard aan de slag om de provincie gereed te maken voor de inwerkingtreding. Dit is van belang om ook dan onze kerntaken goed te blijven uitvoeren en de wet als kans te benutten. De voorbereidingen zijn al gestart in 2014 op basis van de [Procesnotitie Voorbereiding en invoering Omgevingswet](#). Sindsdien is de [Omgevingswet](#) gepubliceerd met bijbehorende wetten en regelgeving. Ook hebben het Rijk, het Interprovinciaal Overleg, de Unie van Waterschappen en de Vereniging Nederlandse Gemeenten een [bestuursakkoord](#) gesloten. In dit bestuursakkoord staat dat we de invoering van de Omgevingswet gezamenlijk tot een succes gaan maken.

Met de kennis en ervaring die in die periode is opgedaan over de impact van de wet op de provincie, ontstond de mogelijkheid om de veranderopgave concreter te benoemen en een routekaart te ontwerpen hoe we die opgave gaan realiseren met een programmatische aanpak. Binnen het programma onderscheiden we 5 projecten die samen de opgave realiseren:

1. Omgevingsvisie en –verordening;
2. Vergunningverlening, toezicht en handhaving;
3. Digitaal Stelsel Omgevingswet;
4. Aanpassen manier van werken;
5. Nationale wet- en regelgeving.

Ten opzichte van de procesnotitie is het project 'aanpassen manier van werken' nieuw en komt in de plaats van 'communicatie met partners'. De communicatie wordt in alle projecten en in het totale programma uitvoerig toegepast, waardoor een bijzonder project overbodig wordt.

We kiezen bewust voor een routekaart in plaats van een plan. Dit doen we omdat de Omgevingswet nog niet af is; regelgeving behorende bij de wet wordt in de komende jaren door het Rijk gepubliceerd. Bovendien ontwikkelen de provinciale organisatie en onze omgeving zich gedurende die jaren. De routekaart markeert de veranderopgave (ons einddoel) en de aanpak (onze weg). Hierdoor is ruimte om halfjaarlijks te bepalen wat de omstandigheden zijn en welke activiteiten in het volgende halfjaar opgepakt gaan worden. Begin 2018 waren de externe ontwikkelingen aanleiding tot actualisatie van de routekaart, omdat eind 2017 de minister aankondigde de inwerkingtreding van de Omgevingswet uit te stellen met 1,5 jaar en in maart 2018 Rijk en koepels in een bestuurlijk overleg hebben besloten over de herijking van het Digitale Stelsel Omgevingswet. In deze routekaart gaan we uit van

INLEIDING EN OMGEVINGSWET

- Inhoudsopgave
- Samenvatting
- **Inleiding en Omgevingswet**
- Top 10 impact op provincie Utrecht
- Eindbeeld en veranderstrategie

Veranderopgave en -aanpak

1. Omgevingsvisie en -verordening
2. Vergunningverlening, toezicht en handhaving
3. Digitaal stelsel Omgevingswet
4. Aanpassen manier van werken
5. Nationale wet-, regelgeving en visie

Middelen

- Communicatie
- Programmaorganisatie
- Begroting
- Risico's en beheersmaatregelen

inwerkingtreding van de wet op 1 januari 2021 en realiseren ons tegelijk dat het werk dan niet direct af is. Het leren werken met de nieuwe instrumenten vraagt ook in de tijd daarna veel aandacht, waardoor de routekaart een periode beslaat tot en met 2020.

DE OMGEVINGSWET

DOEL

De Omgevingswet heeft betrekking op de gehele fysieke leefomgeving. De fysieke leefomgeving omvat onder meer bouwwerken, water, lucht, bodem, landschappen, natuur, infrastructuur en cultureel erfgoed. Daarmee raakt het alle provinciale kerntaken. Het is nodig dat de huidige wetten op het gebied van de fysieke leefomgeving teruggebracht worden tot slechts één wet met één samenhangend stelsel van planning, besluitvorming en procedures. Dit is van belang omdat de huidige wetgeving te versnipperd en te complex is geworden. Plannen en vergunningen worden zoveel mogelijk gebundeld en gestroomlijnd en procedures worden versneld.

Het motto van de wet is: 'ruimte voor ontwikkeling, waarborgen van kwaliteit'. Het motto is vertaald in twee maatschappelijke doelen:

- Bereiken en in stand houden van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit.
- Doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de fysieke leefomgeving ter vervulling van maatschappelijke functies.

De nieuwe wet voorziet in een integraal kader voor locatiegebonden activiteiten van overheden, bedrijven en burgers in de fysieke leefomgeving.

De continue zorg voor de kwaliteit en duurzaamheid van de leefomgeving en ruimte voor ontwikkeling is vastgelegd in vier verbeterdoelen:

- Het vergroten van de inzichtelijkheid, de voorspelbaarheid en het gebruiksgemak van het omgevingsrecht.
- Een samenhangende benadering van de fysieke leefomgeving; in beleid, besluitvorming en regelgeving.
- De verruiming van de bestuurlijke afwegingsruimte door een actieve en flexibele aanpak voor het bereiken van doelen voor de leefomgeving.
- Het versnellen en verbeteren van besluitvorming over activiteiten en projecten in de fysieke leefomgeving.

- Inhoudsopgave
- Samenvatting
- **Inleiding en Omgevingswet**
- Top 10 impact op provincie Utrecht
- Eindbeeld en veranderstrategie

Veranderopgave en -aanpak

1. Omgevingsvisie en -verordening
2. Vergunningverlening, toezicht en handhaving
3. Digitaal stelsel Omgevingswet
4. Aanpassen manier van werken
5. Nationale wet-, regelgeving en visie

Middelen

- Communicatie
- Programmaorganisatie
- Begroting
- Risico's en beheersmaatregelen

HET NIEUWE OMGEVINGSSTELSEL De 4 verbeteringen

Een vernieuwend stelsel van instrumenten die met elkaar samenhangen, gebundeld in een Omgevingswet. Voor een inzichtelijk, voorspelbaar en gemakkelijk te gebruiken omgevingsrecht. Die samenhang in beleid, besluitvorming en regelgeving mogelijk maakt. Ondersteund door een actieve en flexibele overheid en een snellere en betere besluitvorming.

- Inhoudsopgave
- Samenvatting
- **Inleiding en Omgevingswet**
- Top 10 impact op provincie Utrecht
- Eindbeeld en veranderstrategie

Veranderopgave en -aanpak

1. Omgevingsvisie en -verordening
2. Vergunningverlening, toezicht en handhaving
3. Digitaal stelsel Omgevingswet
4. Aanpassen manier van werken
5. Nationale wet-, regelgeving en visie

Middelen

- Communicatie
- Programmaorganisatie
- Begroting
- Risico's en beheersmaatregelen

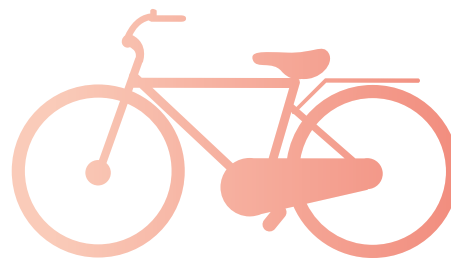
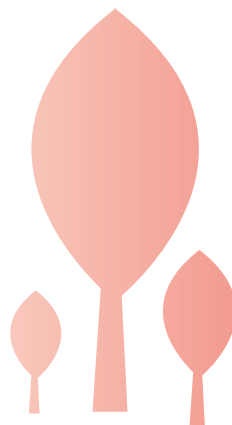
STURINGSFILOSOFIE

De Omgevingswet brengt sectorale wetten met verschillende sturingsmodellen samen. Het sturingsmodel van de Omgevingswet respecteert de inhoudelijke verschillen en richt zich tegelijkertijd op zoveel mogelijk uniform werken.

Wanneer taken goed op decentraal niveau kunnen worden gerealiseerd dan horen die in principe ook daar te worden uitgevoerd: decentraal wat kan, centraal wat moet. Dit betekent dat bevoegdheden in beginsel bij een gemeente worden neergelegd, tenzij het doelmatiger en doeltreffender is die bij de provincie of het Rijk te beleggen.

De Omgevingswet gaat uit van vertrouwen, op drie manieren: vertrouwen in initiatiefnemers (degenen die activiteiten verrichten in de leefomgeving), vertrouwen van de burger in de overheid en vertrouwen tussen overheden. Het stelsel van de Omgevingswet stelt de gebruikers centraal. Vooraf wordt voor initiatiefnemers inzichtelijk gemaakt wat er wel en niet kan. Er wordt meer ruimte voor bedrijven en maatschappelijke initiatieven geboden. Overheden worden geacht in staat te zijn belangen af te wegen, waarbij afstemming en samenwerking met andere overheden vanzelfsprekend is.

Ook voor (omwonende) burgers wordt het vooraf duidelijk wat wel en niet kan. Zij kunnen op een eenvoudige manier beschikken over informatie, zodat procedures en besluitvorming inzichtelijk en voorspelbaar worden.

TOP 10 IMPACT OP PROVINCIE UTRECHT

- Inhoudsopgave
- Samenvatting
- Inleiding en Omgevingswet

Top 10 impact op provincie Utrecht

- Eindbeeld en veranderstrategie

Veranderopgave en -aanpak

1. Omgevingsvisie en -verordening
2. Vergunningverlening, toezicht en handhaving
3. Digitaal stelsel Omgevingswet
4. Aanpassen manier van werken
5. Nationale wet-, regelgeving en visie

Middelen

- Communicatie
- Programmaorganisatie
- Begroting
- Risico's en beheersmaatregelen

De belangrijkste gevolgen van de invoering van de Omgevingswet op de provincie Utrecht zijn (in willekeurige volgorde):

1. De provincie moet **één omgevingsvisie en één omgevingsverordening** hebben voor de hele fysieke leefomgeving. Anders heeft de provincie geen basis om te handelen en haar belangen te behartigen.
2. Het uitgangspunt van de Omgevingswet is **'gemeente, tenzij...'**. Dat betekent niet dat de provincie geen rol meer heeft. De provincie **moet** taken uitvoeren die zij krijgt opgedragen van de Omgevingswet en AMvB's. Daarnaast **kan** zij taken uitvoeren waarvan de provincie in haar omgevingsvisie en -verordening beargumenteert dat sprake is van provinciaal belang, omdat zij dit doelmatiger en doeltreffender kan uitvoeren dan gemeenten. De wet introduceert een nieuw begrip dat we kunnen benutten indien we dit opnemen als provinciaal belang; **omgevingswaarde**. Dat is een maatstaf voor de kwaliteit van (een deel van) de fysieke leefomgeving, of de toelaatbare belasting door activiteiten of concentratie of neerslag van stoffen in (een deel van) de fysieke leefomgeving. Via **monitoring** zijn we verplicht na te gaan of aan omgevingswaarden wordt voldaan. Dat leidt in een cyclisch proces tot nieuwe visievorming en, waar nodig, nieuwe maatregelen ('big-8').
3. Bij de uitoefening van onze taken en verantwoordelijkheden krijgt de provincie meer **'bestuurlijke afwegingsruimte'**. Dat houdt in dat we meer flexi-

biliteit krijgen bij het vaststellen van (beleidsdoelstellingen in) omgevingsvisies, omgevingswaarden en instructieregels en in de keuze van in te zetten instrumenten, zoals de omgevingsverordening.

4. Het gehele proces van **vergunningverlening, toezicht en handhaving** moet inhoudelijk fundamenteel anders worden georganiseerd, onder meer door het verdwijnen van het begrip 'inrichting' en het opnemen van milieunormen in het Omgevingsplan. Alle bestaande werkprocessen moeten worden vernieuwd.
5. De formele rollen van gemeenten, provincie, waterschappen en omgevingsdiensten in het vergunningverlenings-, toezicht- en handhavingproces veranderen, waardoor ook de **samenwerking tussen deze instanties** moet worden vernieuwd. De provincie heeft hierop een wettelijke coördinatietaak.
6. Aansluiting op **één landelijk digitaal loket** voor alle vergunningaanvragen, meldingen, omgevingsdocumenten (o.a. omgevingsvisie, -verordening, programma en projectbesluit) en informatie over de fysieke leefomgeving. Alle omgevingsdocumenten moeten daardoor digitaal raadpleegbaar en uitwisselbaar zijn. De werkprocessen moeten daarop aangepast worden. Dit geldt ook voor de wijzigingsbesluiten.
7. Alle **informatie** die wij hebben over de fysieke leefomgeving moet **bestendig, bruikbaar en digitaal beschikbaar** gemaakt worden voor de landelijke informatiehuizen. Daarmee krijgen o.a. inwonder,

TOP 10 IMPACT OP PROVINCIE UTRECHT

- Inhoudsopgave
- Samenvatting
- Inleiding en Omgevingswet
- **Top 10 impact op provincie Utrecht**
- Eindbeeld en veranderstrategie

Veranderopgave en -aanpak

1. Omgevingsvisie en -verordening
2. Vergunningverlening, toezicht en handhaving
3. Digitaal stelsel Omgevingswet
4. Aanpassen manier van werken
5. Nationale wet-, regelgeving en visie

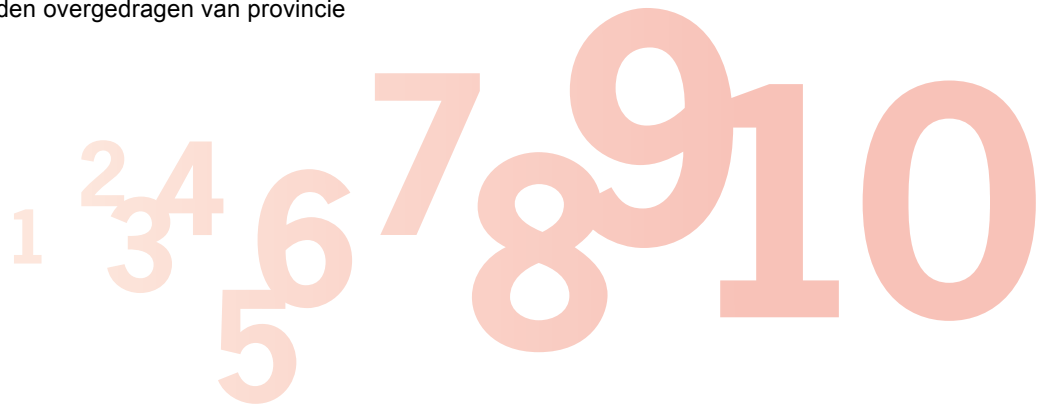
Middelen

- Communicatie
- Programmaorganisatie
- Begroting
- Risico's en beheersmaatregelen

initiatiefnemers ondernemers en overheden een gelijkwaardige informatiepositie. Dit houdt voor de provinciale medewerkers in dat iedereen op een ingrijpend andere manier met onze informatie om moet gaan.

8. **Aanpassen van onze manier van werken** waarbij de samenwerking met onze ketenpartners in beleid en uitvoering wordt geïntensiveerd, waarbij meer nadruk komt te liggen op samenwerking vroegtijdig in het proces (waaronder de omgevingsvisie). Ook vraagt de Omgevingswet van ons om integraal te werken, ruimte te geven vanuit vertrouwen, rolbewust en slagvaardig te handelen.
9. GS worden bevoegd voor het vaststellen van projectbesluit en programma's in de zin van de Omgevingswet. Ook wijzigt de procedure van het projectbesluit en veel andere werkprocessen.
10. **Taken voor bodemsanering en ontgroningen** tot 100.000 m³ worden overgedragen van provincie naar gemeente.

We hebben de impact in deze Routekaart vertaald in een veranderopgave en hebben daarbij een aanpak beschreven hoe we de opgave gaan realiseren. Impact 1, 2 en 3 zijn te vinden in hoofdstuk 1 'Omgevingsvisie en -verordening'. Impact 4 en 5 in hoofdstuk 2 'Vergunningverlening, toezicht en handhaving', impact 6 en 7 zijn verwerkt in hoofdstuk 3 'Digitaal stelsel Omgevingswet' en impact 8 en 9 zijn verwerkt in hoofdstuk 5 'Aanpassen manier van werken'. Vanwege de onderlinge samenhang zijn begrippen soms in meerdere hoofdstukken terug te vinden. Impact 10 wordt opgepakt in twee afzonderlijke projecten van warme overdracht en vallen daarom buiten de scope van dit programma. Vanwege de raakvlakken is er regelmatig afstemming tussen de programma's.

- Inhoudsopgave
- Samenvatting
- Inleiding en Omgevingswet
- Top 10 impact op provincie Utrecht

- **Eindbeeld en veranderstrategie**

Veranderopgave en -aanpak

1. [Omgevingsvisie en -verordening](#)
2. [Vergunningverlening, toezicht en handhaving](#)
3. [Digitaal stelsel Omgevingswet](#)
4. [Aanpassen manier van werken](#)
5. [Nationale wet-, regelgeving en visie](#)

Middelen

- Communicatie
- Programmaorganisatie
- Begroting
- Risico's en beheersmaatregelen

EINDBEELD: PROVINCIE OMGEVINGSWETPROOF IN VERBINDING

De invoering van de Omgevingswet zien wij als een belangrijke kans om onze ambitie te realiseren om DE regionale verbinder in het fysieke domein te zijn; een vindingrijke schakel en gelijkwaardige speler. Wij stellen de opgave centraal en zoeken als verbindend middenbestuur intensief de samenwerking op met onze partners, landelijk en in de regio. We werken allemaal met hart en ziel voor onze prachtige Utrechtse leefomgeving; we willen daarom samen aan de slag om initiatieven van mensen om te wonen, te werken en te recreëren in onze provincie 'eenvoudig beter' mogelijk te maken. Dit gaan we doen door op een vindingrijke manier ruimte te geven aan ontwikkeling en kwaliteit van onze Utrechtse leefomgeving te waarborgen. En daarmee de invoering van de Omgevingswet tot een succes te maken. In onze aanpak hechten wij groot belang aan de basis goed op orde te krijgen en het beheersbaar houden van de invoering van de wet. We koppelen de invoering daarom waar mogelijk aan lopende ontwikkelingen in de provincie en leren we van andere overheden.

Dit eindbeeld is geen op zichzelf staand doel; naast de Omgevingswet vragen ook onze samenwerkingspartners in de regio aan de provincie om die rol te vervullen. De onafhankelijke adviseurs [Adviseur Ruimtelijke Kwaliteit](#) en de [Provinciale Commissie Leefomgeving](#) bekrachtigen deze oproep in hun adviezen over de Omgevingswet, participatie en de netwerksamenleving.

Daarmee willen wij in 2020 realiseren:

- Een samenhangend pakket van visie, verordening en programma's voor de fysieke leefomgeving;
- Efficiënte intensieve ketensamenwerking voor beleid en uitvoering (waaronder vergunningverlening, toezicht en handhaving);
- Voorloper blijven in digitale omgevingsinformatie;
- Een sterk verbeterde informatievoorziening;
- Een werkwijze die aansluit bij de principes van de Omgevingswet en en wordt ondersteund door onze werkwaarden verbindend, vindingrijk, daadkrachtig en verantwoordelijk.

In deze routekaart staat beschreven u hoe we dit gewenste eindbeeld willen realiseren. Halfjaarlijks bekijken we voortgang en ontwikkelingen buiten ons programma, waarbij we ook kijken of het eindbeeld nog steeds aansluit bij de wensen en omstandigheden.

- Inhoudsopgave
- Samenvatting
- Inleiding en Omgevingswet
- Top 10 impact op provincie Utrecht

- **Eindbeeld en veranderstrategie**

Veranderopgave en -aanpak

1. Omgevingsvisie en -verordening
2. Vergunningverlening, toezicht en handhaving
3. Digitaal stelsel Omgevingswet
4. Aanpassen manier van werken
5. Nationale wet-, regelgeving en visie

Middelen

- Communicatie
- Programmaorganisatie
- Begroting
- Risico's en beheersmaatregelen

VERANDERSTRATEGIE

LEREN DOOR TE DOEN: EXPERIMENTEREN

Wij geloven erin dat verandering het best wordt bereikt door te doen. Het 'experimenteren met de Omgevingswet' is daarom onze centrale veranderaanpak. Daarmee beogen wij:

- Inzicht te krijgen in de Omgevingswet en de mate waarin de wet invloed gaat hebben op huidige werkprocessen en houding en gedrag.
- Voor aanvang van de Omgevingswet intern en met ketenpartners te experimenteren en leren omgaan met de instrumenten van de Omgevingswet.

Organisatiebreed en met ketenpartners zal er voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet geëxperimenteerd worden met de instrumenten van de wet. De provincie zal aansluiten op experimenten van samenwerkingspartners en zelf experimenten initiëren. De coördinator experimenten stimuleert experimenten, behoudt het overzicht van de experimenten, haalt hier de lessen uit, verspreidt de lessen en verbindt ze aan andere activiteiten. Bij experimenten moet er altijd een eigenaar van het vraagstuk zijn in de organisatie. Hiermee leert de organisatie zelf werken met de benodigde competenties en werkwijzen onder de Omgevingswet. Het leren en experimenteren doen wij in een netwerk met samenwerkingspartners in de regio en landelijk.

De lessen maken we zo veel mogelijk openbaar via onze intranetsite, [eigen website](#) en/of de website van het landelijke samenwerkingsprogramma van de koepels [Aan de slag met de Omgevingswet](#). Er zijn via het landelijke programma financiële bijdragen beschikbaar, die we waar mogelijk zullen benutten.

De doelstelling van het experimenteren is de maatschappelijke doelen van de wet door middel van de relevante kerninstrumenten voor de provincie Utrecht in praktijk te kunnen brengen. Dit wordt deels gedaan door middel van de experimenten die opgezet zijn in het Innovatieprogramma Fysieke Leefomgeving. Daar wordt in praktijkexperimenten voorgesorteerd op de komst van de Omgevingswet door te oefenen met de benodigde competenties en werkwijzen. Het UtrechtLab speelt bij het experimenteren een belangrijke rol. In het UtrechtLab kunnen werksessies georganiseerd worden die bijdragen aan het inzichtelijk maken van het werken onder de Omgevingswet.

EINDBEELD EN VERANDERSTRATEGIE

- Inhoudsopgave
- Samenvatting
- Inleiding en Omgevingswet
- Top 10 impact op provincie Utrecht

- **Eindbeeld en veranderstrategie**

Veranderopgave en -aanpak

1. Omgevingsvisie en -verordening
2. Vergunningverlening, toezicht en handhaving
3. Digitaal stelsel Omgevingswet
4. Aanpassen manier van werken
5. Nationale wet-, regelgeving en visie

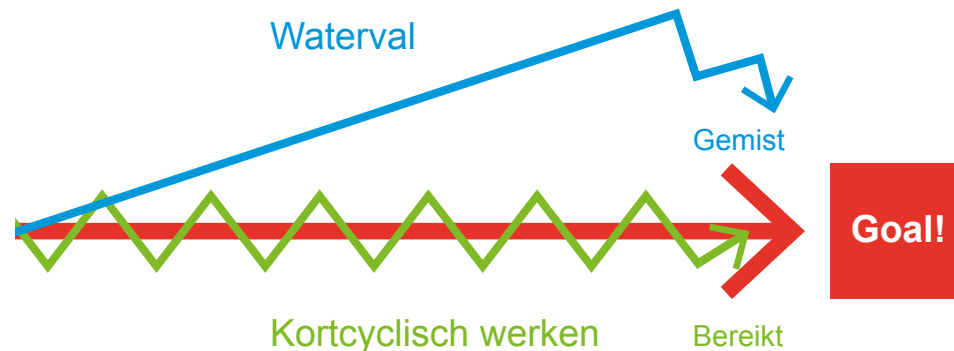
Middelen

- Communicatie
- Programmaorganisatie
- Begroting
- Risico's en beheersmaatregelen

KORTCYCLISCH WERKEN

Wij kiezen in onze veranderstrategie voor de kortcyclische werkwijze. Dat houdt in dat we in een periode van een half jaar onze resultaten bepalen en realiseren, altijd met ons eindbeeld voor ogen. We werken daarvoor mét de onzekerheden die de ontwikkelende Omgevingswet, organisatie en externe omgeving met zich meebrengen. We benutten de energie die er is en kansen die zich voordoen. Ieder half jaar monitoren we waar we staan, wat de omstandigheden zijn en wat

daarom de resultaten kunnen zijn die we in het komende half jaar gaan behalen. Het einddoel is helder: provincie Utrecht Omgevingswetproof in verbinding. Ook weten we de globale planning en onze verander-aanpak. Dat staat in deze Routekaart beschreven. Het plan is daarmee geen 'masterplan' naar het einddoel met een watervalwerkwijze, maar een routekaart met belangrijke markeringspunten. Juist daarmee behalen we ons einddoel. Monitoring en bijsturing vindt plaats via 'opdrachtgever'(rapportages) met de opdrachtgever.

EINDBEELD EN VERANDERSTRATEGIE

- Inhoudsopgave
- Samenvatting
- Inleiding en Omgevingswet
- Top 10 impact op provincie Utrecht
- **Eindbeeld en veranderstrategie**

Veranderopgave en -aanpak

1. Omgevingsvisie en -verordening
2. Vergunningverlening, toezicht en handhaving
3. Digitaal stelsel Omgevingswet
4. Aanpassen manier van werken
5. Nationale wet-, regelgeving en visie

Middelen

- Communicatie
- Programmaorganisatie
- Begroting
- Risico's en beheersmaatregelen

SAMENWERKING MET PARTNERS

De provincie werkt al veel en goed samen met partners om maatschappelijke vraagstukken aan te pakken. Ons eigen gewenste eindbeeld en de Omgevingswet vragen om een nog intensievere en betere samenwerking met onze partners. Voor de Omgevingswet zijn dat uiteraard de Utrechtse gemeenten, waterschappen, omgevingsdiensten en de andere provincies. Maar ook kennisinstellingen, maatschappelijke organisaties, bedrijven, samenwerkingsverbanden van overheden en inwoners horen daarbij. We zullen daarom gedurende het invoeringsproces voor de Omgevingswet waar mogelijk en nuttig ketenpartners betrekken bij ons programma. Dit doen we om onderweg samen te verkennen, te leren en te realiseren. In 2016 en 2017 hebben we met Utrechtse gemeenten, waterschappen en omgevingsdiensten de Utrechtse Omgevingswetdag georganiseerd voor volksvertegenwoordigers, bestuurders en ambtenaren. Juist door deze gezamenlijke voorbereiding was het een groot succes. Dat zullen we daarom in de komende jaren voortzetten, waarbij we aansluiten bij de behoefte van dat moment. Daarnaast is op alle niveaus overleg tussen de regionale overheden, tussen de 12 provincies en met de koepels van de overheden. Dit is zeer waardevol om van elkaar te leren en samen te bouwen aan een sterke keten.

Met als doel iedere dag te werken aan de verbetering van het realiseren van maatschappelijke opgaven voor de mensen die in de provincie Utrecht wonen, werken, recreëren of er doorheen rijden.

Omgevingswetdag 24 november 2016

1. OMGEVINGSVISIE EN -VERORDENING

- Inhoudsopgave
- Samenvatting
- Inleiding en Omgevingswet
- Top 10 impact op provincie Utrecht
- Eindbeeld en veranderstrategie

Veranderopgave en -aanpak

1. Omgevingsvisie en -verordening

2. Vergunningverlening, toezicht en handhaving

3. Digitaal stelsel Omgevingswet

4. Aanpassen manier van werken

5. Nationale wet-, regelgeving en visie

Middelen

- Communicatie
- Programmaorganisatie
- Begroting
- Risico's en beheersmaatregelen

DOEL EN RESULTAAT

Het opstellen en tijdig gereed hebben van een omgevingsvisie en een omgevingsverordening, met als doel het verbeteren van de dienstverlening aan burgers, bedrijven en mede-overheden. Wij doen dat met nauwe betrokkenheid van onze bestuurlijke en maatschappelijke partners en de Utrechtse samenleving en we streven naar een integrale visie waarbij we streven naar een integrale visie. We doen dat in 2 stappen: een strategisch koersdocument voor de PS-verkiezingen in 2019 en uitwerking daarvan in een omgevingsvisie en -verordening na de verkiezingen. Daarnaast wordt binnen de provincie gestimuleerd om het Omgevingswet-instrument 'programma's' in te zetten en vorm te geven waar dat verplicht of nuttig is voor het realiseren van de provinciale ambities. Daarmee ontstaat een samenhangend pakket van visie, verordening en programma's, zoals weergegeven in het eindbeeld.

TOELICHTING OP DOEL EN RESULTAAT

Op basis van de Omgevingswet moeten de provincies:

- Eén omgevingsvisie opstellen voor de hele fysieke leefomgeving. De visie komt in de plaats van de huidige sectorale, wettelijk verplichte plannen.
- Eén omgevingsverordening opstellen met daarin de regels voor de fysieke leefomgeving. Die komt in het geval van de provincie Utrecht in de plaats van ruim 100 verordeningen.
- Drie verplichte programma's opstellen voor geluid, water en natuurbeheer. Voor andere onderwerpen

kan de provincie vrijwillig programma's opstellen voor de uitvoering van haar omgevingsvisie.

In deze documenten verwoordt de provincie hoe wij omgaan met de opdrachten uit de wet. In de visie wordt ook uitgewerkt welke onderwerpen we van provinciaal belang achten en waarom wij dit doelmatiger en doeltreffender kunnen uitvoeren dan gemeenten. In de omgevingsverordening kunnen omgevingswaarden worden opgenomen, zoals beschreven in de impact top 10. De verordening moet gereed zijn en het is aan te raden de visie klaar te hebben op het moment van inwerking-treding van de wet. Naar de huidige inzichten is dit 1 januari 2021.

De provincie kan ook programma's opstellen om de ambities van de visie te realiseren. De Omgevingswet stelt specifieke eisen aan dit instrument. Binnen het project wordt in gesprek met de verantwoordelijke bestuurder en ambtenaren verkend hoe programma's effectief kunnen bijdragen aan het realiseren van de ambities verwoord in de visie en hoe dit zich verhoudt tot bestaande (uitvoerings)programma's. Het opstellen, actualiseren en vaststellen van de programma's is de verantwoordelijkheid van de betreffende portefeuillehouder.

VERANDEROPGAVE

De volgende werkzaamheden worden opgepakt:

- De sectorale plannen (Ruimtelijke Structuurvisie, Mobiliteitsplan, Bodem-, Water- en Milieuplan en

1. OMGEVINGSVISIE EN -VERORDENING

- Inhoudsopgave
- Samenvatting
- Inleiding en Omgevingswet
- Top 10 impact op provincie Utrecht
- Eindbeeld en veranderstrategie

Veranderopgave en -aanpak

1. Omgevingsvisie en -verordening

2. Vergunningverlening, toezicht en handhaving

3. Digitaal stelsel Omgevingswet

4. Aanpassen manier van werken

5. Nationale wet-, regelgeving en visie

Middelen

- Communicatie
- Programmaorganisatie
- Begroting
- Risico's en beheersmaatregelen

Natuurvisie) worden beleidsneutraal geïntegreerd. Dit beleid wordt deels geactualiseerd om te voldoen aan de (wettelijke) verplichtingen.

- Integrale visie voor de lange termijn opstellen (belangrijk onderdeel van het koersdocument en daarmee onderdeel van de omgevingsvisie).
- Samenhangend pakket aan regels opstellen om te voldoen aan de opdrachten uit de Omgevingswet in samenhang met de regels die logisch voortvloeien uit de omgevingsvisie, waarbij veel sectorale verordeningen worden geïntegreerd (omgevingsverordening).
- De inzet van programma's moet worden aangepast aan de eisen van de Omgevingswet, de nieuwe omgevingsvisie en de wensen van provincie om effectief te kunnen bijdragen aan de realisatie van de ambities van de omgevingsvisie. In de uitvoeringsparagraaf van de omgevingsvisie wordt naar verwachting een over-

zicht van de programma's opgenomen die uitvoering geven aan de visie, waarmee de samenhang tussen de programma's onderling en het pakket van visie, verordening en programma's wordt gewaarborgd.

AANPAK

Opstellen van een koersdocument.

- Als stap op weg naar de visie wordt het Koersdocument opgesteld met daarin de hoofdlijnen van de visie.
- Opstellen van een omgevingsvisie.
- Opstellen van een omgevingsverordening.
- Samenwerking met onze partners d.m.v. participatie/co-creatie met onze partners. Over de wijze waarop dat plaatsvindt, heeft PS medio juli 2017 besloten.
- Stimuleren van de verantwoordelijke ambtenaren en bestuurders om programma's in te zetten om de omgevingsvisie te realiseren.

PLANNING

	2017				2018				2019				2020				2021 e.v.
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	
Omgevingsvisie en -verordening																	
Startnotitie																	
Participatie-/Communicatieplan																	
Koersdocument																	
Omgevingsvisie																	*a
Omgevingsverordening																	*a

1^e wijzigingsbesluit

2. VERGUNNINGVERLENING, TOEZICHT EN HANDHAVING

- Inhoudsopgave
- Samenvatting
- Inleiding en Omgevingswet
- Top 10 impact op provincie Utrecht
- Eindbeeld en veranderstrategie

Veranderopgave en -aanpak

1. Omgevingsvisie en -verordening

2. Vergunningverlening, toezicht en handhaving

3. Digitaal stelsel Omgevingswet

4. Aanpassen manier van werken

5. Nationale wet-, regelgeving en visie

Middelen

- Communicatie
- Programmaorganisatie
- Begroting
- Risico's en beheersmaatregelen

DOEL

HOOFDDOEL

De provinciale organisatie tijdig op orde brengen om de taken op het gebied van normstelling, vergunningverlening, toezicht en handhaving (V.T.H.) van de fysieke leefomgeving onder de Omgevingswet adequaat uit te kunnen voeren.

DOEL

1. In afstemming met de overige opdrachtgevers/ eigenaren van de RUD Utrecht qua opdrachtverlening en financiering in staat stellen om een tijdige en adequate invoering van de Omgevingswet in de organisatie te realiseren.
2. De organisatie van de groene vergunningverlening binnen het provinciale apparaat (team VVN) voor de uitvoering van de bevoegd gezag taken op het gebied van normstelling, vergunningverlening, toezicht en handhaving onder de Omgevingswet tijdig en adequaat op orde te brengen.
3. Zorgen dat alle instanties met V.T.H.-taken binnen Utrecht hun invoering van de Omgevingswet onderling goed afstemmen en in de uitvoering zo doeltreffend en doelmatig mogelijk gaan samenwerken. Dit zijn onder meer gemeenten, waterschappen, RUD, ODRU, GGD, VRU en provincie.

TOELICHTING OP DOEL

HOOFDDOEL

De provincie Utrecht is (in medebewind) bevoegd gezag voor de uitvoering van circa 15 landelijke wetten op het gebied van de fysieke leefomgeving. Daarbij heeft ze ook een wettelijke coördinerende rol voor andere V.T.H.-instanties in Utrecht. Daarnaast is de provincie (in autonomie) bevoegd om op enkele onderdelen van de fysieke leefomgeving zelf regels vast te stellen (verordeningen).

Door de komst van de Omgevingswet zal de uitvoering van al deze regelgeving (normstelling, vergunningverlening, toezicht en handhaving) ingrijpend veranderen. Het doel is om de organisatie tijdig en adequaat op deze veranderingen voor te bereiden. Dit is van belang omdat bij inwerkingtreding van de Omgevingswet de provincie haar wettelijke en autonome V.T.H.-taken adequaat kan uitvoeren.

2. VERGUNNINGVERLENING, TOEZICHT EN HANDHAVING

- Inhoudsopgave
- Samenvatting
- Inleiding en Omgevingswet
- Top 10 impact op provincie Utrecht
- Eindbeeld en veranderstrategie

Veranderopgave en -aanpak

1. Omgevingsvisie en -verordening

2. Vergunningverlening, toezicht en handhaving

3. Digitaal stelsel Omgevingswet

4. Aanpassen manier van werken

5. Nationale wet-, regelgeving en visie

Middelen

- Communicatie
- Programmaorganisatie
- Begroting
- Risico's en beheersmaatregelen

DOEL 1

De provincie Utrecht heeft het grootste gedeelte van haar V.T.H.-taken opgedragen aan de RUD Utrecht. De provincie is met 11 gemeenten eigenaar/opdrachtgever van deze uitvoeringsorganisatie (de andere gemeenten zijn verenigd in de OmgevingsDienst Regio Utrecht, ODRU). De veranderopgave dient dus vooral bij de organisatie van de RUD Utrecht plaats te vinden. Als opdrachtgever/eigenaar vergt dit:

- Goede afstemming met de mede-opdrachtgevers en –eigenaren;
- Een aanpassing van de opdrachtverlening;
- Een adequate financiering.

DOEL 2

De provincie Utrecht voert een deel van de V.T.H.-taken nog binnen de interne organisatie uit (met name 'groene' vergunningverlening). Deze taakuitvoering dient ook aangepast te worden aan de komst van de Omgevingswet of onder gebracht te worden bij de RUD Utrecht. Het onderdeel 'bodem' gaat grotendeels over naar de gemeenten.

DOEL 3

De normstelling via verordeningen, vergunningverlening, toezicht en handhaving zijn voor de provincie instrumenten om het eigen beleid op het gebied van de fysieke leefomgeving een concrete uitvoering te kunnen geven. De Omgevingswet verandert dit instrumentarium. Zo zal een deel van de provinciale milieunormering onder de Omgevingswet verankerd worden in gemeentelijke omgevingsplannen. De Omgevingswet vraagt ook, meer dan voorheen, al een nauwe betrokkenheid van deze uitvoering in de beleidsvormingsfase. Een goede invoering van de Omgevingswet vergt daarom ook een goede onderlinge betrokkenheid, communicatie en inhoudelijk afstemming tussen de beleidmakers en de uitvoerders. Het betreft dan niet alleen de provinciale beleidmakers, maar ook beleidmakers bij andere instanties (o.a. gemeenten, waterschappen en veiligheidsregio).

2. VERGUNNINGVERLENING, TOEZICHT EN HANDHAVING

- Inhoudsopgave
- Samenvatting
- Inleiding en Omgevingswet
- Top 10 impact op provincie Utrecht
- Eindbeeld en veranderstrategie

Veranderopgave en -aanpak

1. Omgevingsvisie en -verordening

2. Vergunningverlening, toezicht en handhaving

3. Digitaal stelsel Omgevingswet

4. Aanpassen manier van werken

5. Nationale wet-, regelgeving en visie

Middelen

- Communicatie
- Programmaorganisatie
- Begroting
- Risico's en beheersmaatregelen

VERANDEROPGAVE

- Adequate afstemming tussen beleid en uitvoering fysieke leefdoelmatig structureel organiseren.
- Schaalniveau van de V.T.H.-uitvoering (provinciebreed, regionaal en lokaal) afstemmen en daarbij zorgdragen voor een effectieve en efficiënte samenwerking.
- Aanpassing van de financiering van de RUD Utrecht regelen.
- Via aanpassing van de opdrachtverlening aan de RUD Utrecht regelen dat ze (samen met ons):
 - De consequenties voor V.T.H.-taak als gevolg van de verandering in de bevoegdheidsverdeling analyseren en organiseren.
 - De gevolgen van de verandering van het begrip in de wet van 'inrichting' naar 'milieubelastende activiteit' analyseren en doorvoeren.
 - In overleg met gemeenten de wegvallende provinciale milieunormen uit de vergunning en algemene regels verwerken in gemeentelijke uitvoeringsplannen.
 - Zorgen voor kennisdeling, opleiding en cultuurverandering V.T.H..
 - De informatievoorziening ter ondersteuning van de V.T.H.-taak aanpassen.
- Bovengenoemde veranderingen ook realiseren voor de provinciale V.T.H.-taken die binnen de eigen organisatie uitgevoerd blijven worden.

AANPAK

- Samen met de mede-opdrachtgevers/-eigenaren van de RUD Utrecht, de RUD Utrecht en andere V.T.H.-instanties de veranderopgave concreet analyseren en organiseren.
- Deze veranderopgave vastleggen in een bestuurlijk goed te keuren plan voor de invoering van de Omgevingswet. Deze invoering moet qua opdrachtverlening en financiering adequaat worden gefaciliteerd door de opdrachtgevers.
- Interne V.T.H.-veranderopgave (met name de gevolgen voor het betreffende team VVN) in beeld brengen, vastleggen in een plan en uitvoeren.

2. VERGUNNINGVERLENING, TOEZICHT EN HANDHAVING

- Inhoudsopgave
- Samenvatting
- Inleiding en Omgevingswet
- Top 10 impact op provincie Utrecht
- Eindbeeld en veranderstrategie

Veranderopgave en -aanpak

1. Omgevingsvisie en -verordening

2. Vergunningverlening, toezicht en handhaving

3. Digitaal stelsel Omgevingswet

4. Aanpassen manier van werken

5. Nationale wet-, regelgeving en visie

Middelen

- Communicatie
- Programmaorganisatie
- Begroting
- Risico's en beheersmaatregelen

PLANNING

	2017				2018				2019				2020				2021 e.v.			
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4				
V.T.H.																				
Veranderopgave RUD		*e																		
Veranderopgave PU-intern																				
(Actualiseren) Plan RUD & PU-intern																				
Uitvoeren plan RUD en PU-intern																				
Coördinatiesamenwerking V.T.H.-partners																				

Afhankelijkheden: *e = Afhankelijk van interne organisatie RUD

3. DIGITAAL STELSEL OMGEVINGSWET

- Inhoudsopgave
- Samenvatting
- Inleiding en Omgevingswet
- Top 10 impact op provincie Utrecht
- Eindbeeld en veranderstrategie

Veranderopgave en -aanpak

1. Omgevingsvisie en -verordening

2. Vergunningverlening, toezicht en handhaving

3. Digitaal stelsel Omgevingswet

4. Aanpassen manier van werken

5. Nationale wet-, regelgeving en visie

Middelen

- Communicatie
- Programmaorganisatie
- Begroting
- Risico's en beheersmaatregelen

DOEL

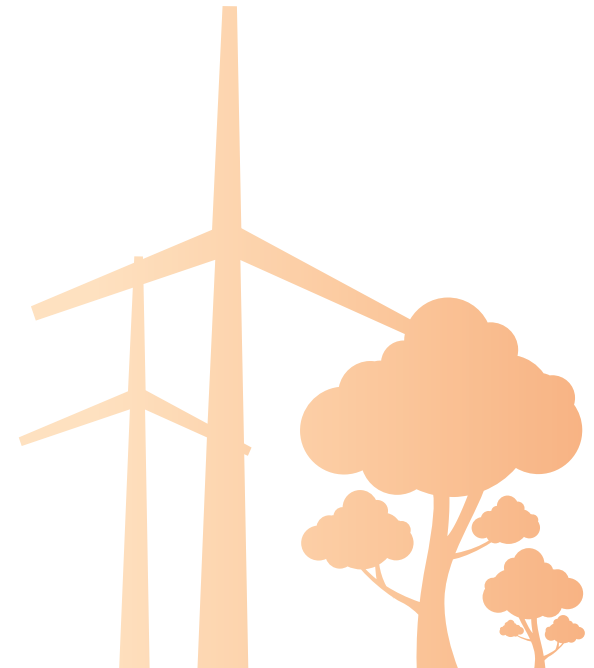
De provincie kan bij de inwerkingtreding van de wet:

- Digitaal publiceren van omgevingsbesluiten;
- Digitaal verwerken van vergunningaanvragen en meldingen;
- Werken in een digitale samenwerkingsomgeving met onze ketenpartners;
- In 2024 is onze informatie over de fysieke leefomgeving bruikbaar, bestendig en digitaal beschikbaar voor de landelijke informatiehuizen;
- Planontwikkeling ondersteunen door drie dimensionale simulatie.

Door toevoeging van het laatste punt aan de 4 punten met wettelijk verplichte doelen realiseren we ons eindbeeld om voorloper te blijven op het gebied van digitale omgevingsinformatie en ondersteunen wij ons werk op een innovatieve manier. GS hebben hiertoe in 2016 al besloten; vanwege de grote samenhang wordt de implementatie betrokken bij het digitaal stelsel.

TOELICHTING OP DOEL

Landelijk hebben de koepels in het [bestuursakkoord](#) afgesproken het huidige niveau van dienstverlening te faciliteren binnen het nieuwe (digitale) stelsel van de Omgevingswet (= scenario 2). Aangezien het een landelijk digitaal loket betreft, wordt in dit project nog meer dan in de andere projecten samengewerkt met de andere provincies en via de koepels van de andere overheden.

3. DIGITAAL STELSEL OMGEVINGSWET

- Inhoudsopgave
- Samenvatting
- Inleiding en Omgevingswet
- Top 10 impact op provincie Utrecht
- Eindbeeld en veranderstrategie

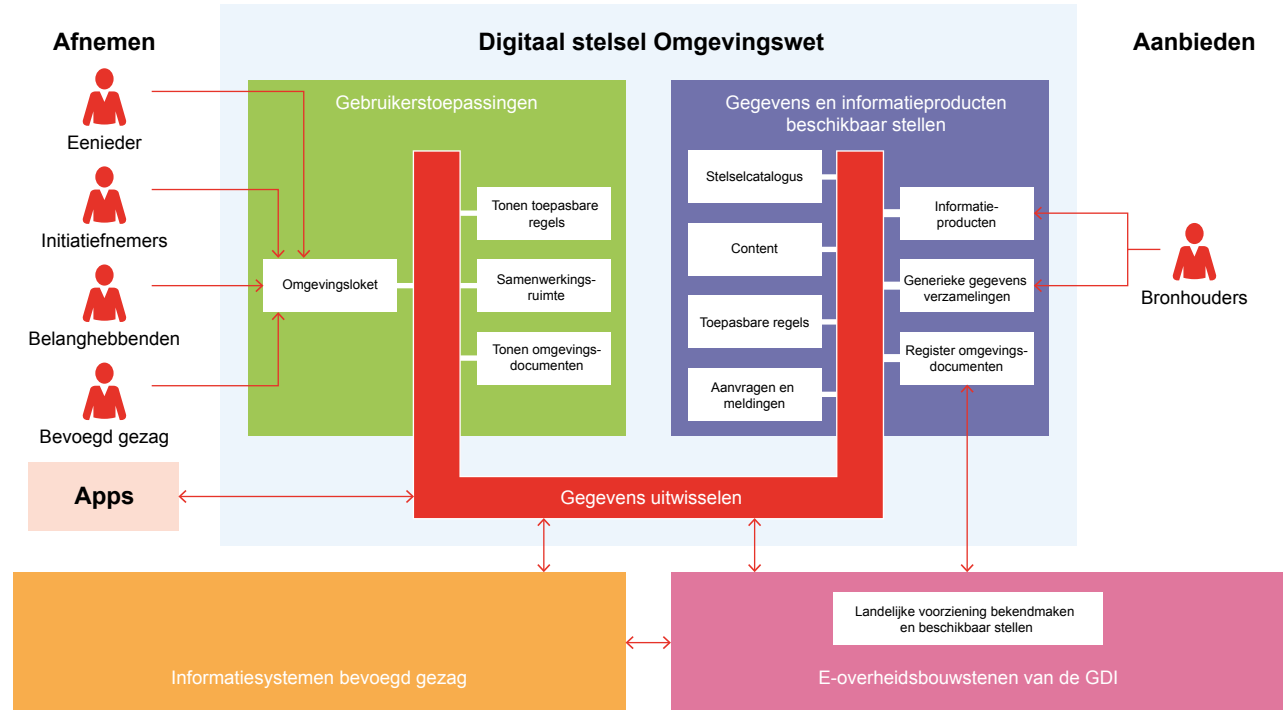
Veranderopgave en -aanpak

1. Omgevingsvisie en -verordening
2. Vergunningverlening, toezicht en handhaving
3. Digitaal stelsel Omgevingswet
4. Aanpassen manier van werken
5. Nationale wet-, regelgeving en visie

Middelen

- Communicatie
- Programmaorganisatie
- Begroting
- Risico's en beheersmaatregelen

Schematisch houdt scenario 2 in dat de volgende voorzieningen worden opgeleverd:

3. DIGITAAL STELSEL OMGEVINGSWET

- Inhoudsopgave
- Samenvatting
- Inleiding en Omgevingswet
- Top 10 impact op provincie Utrecht
- Eindbeeld en veranderstrategie

Veranderopgave en -aanpak

1. Omgevingsvisie en -verordening
2. Vergunningverlening, toezicht en handhaving
3. Digitaal stelsel Omgevingswet
4. Aanpassen manier van werken
5. Nationale wet-, regelgeving en visie

Middelen

- Communicatie
- Programmaorganisatie
- Begroting
- Risico's en beheersmaatregelen

Het stelsel bestaat uit drie hoofddelen:

- Gebruikerstoepassingen: één landelijk digitaal loket dat de mogelijkheid biedt tot het raadplegen van besluiten en geconsolideerde instrumenten (o.a. omgevingsvisie en omgevingsverordening). Maar ook het aanvragen van vergunningen en doen van een melding. Daarnaast kan een initiatiefnemer gebruik maken van een beslisboom om te komen tot een valide vergunningaanvraag (zogenaamde 'toepasbare regels'). Ook is er een samenwerkingsruimte voor burger en overheid.
- Gegevens en Informatieproducten: er is een register met omgevingsdocumenten; een voorziening voor toepasbare regels en aanvragen en meldingen. Daarnaast zijn er informatieproducten in de informatiehuizen en generieke registers (CBS, verkeersgegevens).
- Gegevens ontsluiten: een catalogus met producten en begrippen binnen het stelsel en een technisch knooppunt om veilig en gewaarborgd gegevens uit te wisselen via het stelsel.

In 2017 heeft er landelijk een BIT (Bureau ICT Toetsing) plaatsgevonden. Daarin staat de conclusie dat het systeem te complex wordt opgezet en de gebruiker bij de bevoegde gezagen te weinig betrokken is.

Het gevolg is dat een taskforce een herijkte basisniveau heeft gedefinieerd voor het landelijke stelsel. Dit heeft voor dit project gevolgen voor de planning en effect op het aantal omgevingsdocumenten (geen programma's als het omgevingsdocument) en creëert een tweetal onzekerheden;

- in hoeverre komt er een landelijke samenwerkingsruimte?
- komen er nog informatiehuizen?

Beide onderdelen hebben grote impact op dit project. De toekomstige (SOLL) situatie is daarmee nog niet duidelijk.

3. DIGITAAL STELSEL OMGEVINGSWET

- Inhoudsopgave
- Samenvatting
- Inleiding en Omgevingswet
- Top 10 impact op provincie Utrecht
- Eindbeeld en veranderstrategie

Veranderopgave en -aanpak

1. Omgevingsvisie en -verordening

2. Vergunningverlening, toezicht en handhaving

3. Digitaal stelsel Omgevingswet

4. Aanpassen manier van werken

5. Nationale wet-, regelgeving en visie

Middelen

- Communicatie
- Programmaorganisatie
- Begroting
- Risico's en beheersmaatregelen

VERANDEROPGAVE

1. Omgevingsdocumenten digitaliseren

- a. Omgevingsdocumenten digitaal opstellen en publiceren;
- b. Toepasbare regels (voor direct werkende regels in verordening) digitaliseren en publiceren.

2. Proces vergunningaanvraag en melding digitaliseren

- a. Digitaal kunnen ontvangen van vergunningaanvraag en melding;
- b. Digitaal publiceren of bekendmaken (deel-)vergunning;
- c. Bronhouderschap informatiehuizen inventariseren en afstemmen.

3. Infrastructuur generieke voorzieningen

- a. Aansluiten op het landelijk stelselknooppunt DSO (afnemen, aanleveren, terugmelden en samenwerken);
- b. Digitale samenwerkingsomgeving met ketenpartners opzetten.

4. Aanleveren aan en gebruiken van informatiehuizen

- a. Informatie over de fysieke leefomgeving bruikbaar en bestendig ter beschikking stellen aan informatiehuizen;
- b. Gebruik van informatiehuizen door provincie faciliteren.

5. Sturen en bijdragen aan het landelijke DSO-programma

6. Innovatie en verkenning 2024

- a. Drie dimensionale simulatie implementeren voor planontwikkeling (o.a. Living Labs).

AANPAK

Per veranderopgave, zoals hierboven benoemd, wordt in de analysefase tot en met 2018 in kaart gebracht wat de huidige situatie is (IST) en wat het gewenste resultaat is voor de producten (informatie en ICT) en processen (SOLL). Maar ook wordt gekeken naar welke standaarden we moeten hanteren en bij welke onderdelen uit het landelijke stelsel we aan moeten sluiten. In 2018 bepalen we per veranderopgave wat de veranderaanpak is; de aanpak richt zich op kansen/mogelijkheden die efficiënt naar een goed resultaat leiden. We werken met een wendbare aanpak en planning gericht op vernieuwing. Hierbij wordt ook aangegeven waarin we eventueel met onze partners en andere provincies samenwerken. In de realisatiefase, vanaf 2019, worden zaken ingericht. We richten hierbij op pilots die al eerder inzicht geven in de uiteindelijke invoering. Daarna start de implementatie, waarbij de veranderingen feitelijk worden gerealiseerd en voorzieningen in productie worden genomen. De primaire processen zijn dan aangesloten op de omgevingswetprocessen en het stelsel. De medewerkers zijn voorbereid op de nieuwe (digitale) manier van werken. Tot slot wordt aangegeven hoe de processen en systemen zijn geborgd of hoe en waar de applicaties worden beheerd.

3. DIGITAAL STELSEL OMGEVINGSWET

- Inhoudsopgave
- Samenvatting
- Inleiding en Omgevingswet
- Top 10 impact op provincie Utrecht
- Eindbeeld en veranderstrategie

Veranderopgave en -aanpak

1. Omgevingsvisie en -verordening
2. Vergunningverlening, toezicht en handhaving
3. Digitaal stelsel Omgevingswet
4. Aanpassen manier van werken
5. Nationale wet-, regelgeving en visie

Middelen

- Communicatie
- Programmaorganisatie
- Begroting
- Risico's en beheersmaatregelen

PLANNING

	2017				2018				2019				2020				2021 e.v.
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	
Digitaal Stelsel Omgevingswet																	
Huidige situatie in beeld																	
Toekomstige situatie in beeld																	
Veranderaanpak																	
Uitvoeren pilots																	
Implementatie:																	
- Publiceren omgevingsdocumenten								*b									
- Afhandelen vergunning en melding																	
- Infrastructuur					*c												
- Informatiehuizen: leveren en ontvangen													*d				
- Beheer																	
- 3D simulatie																	

Afhankelijkheden: *b = afhankelijk van softwareleveranciers

*c = afhankelijk van landelijk knooppunt

*d = afhankelijk van fasering huizen

4. AANPASSEN MANIER VAN WERKEN

- Inhoudsopgave
- Samenvatting
- Inleiding en Omgevingswet
- Top 10 impact op provincie Utrecht
- Eindbeeld en veranderstrategie

Veranderopgave en -aanpak

1. Omgevingsvisie en -verordening
2. Vergunningverlening, toezicht en handhaving
3. Digitaal stelsel Omgevingswet
4. Aanpassen manier van werken
5. Nationale wet-, regelgeving en visie

Middelen

- Communicatie
- Programmaorganisatie
- Begroting
- Risico's en beheersmaatregelen

DOEL

Het aanpassen van de manier van werken van bestuur, management en medewerkers, zodat we kunnen werken volgens de principes van de Omgevingswet.

TOELICHTING DOEL

De Omgevingswet beperkt zich niet tot een veranderopgave voor onze beleids-, juridische en informatiseringsinstrumenten, maar vraagt ook om een andere manier van werken. De veranderopgave waar wij voor staan, richt zich op een andere manier van benaderen van maatschappelijke opgaven en initiatieven in de fysieke leefomgeving. Het gaat om meer ruimte geven vanuit vertrouwen door overheden en meer eigen verantwoordelijkheid van ondernemers, maatschappelijke organisaties en inwoners. Goede samenwerking en een integrale afweging van belangen is leidend om tot de beste oplossingen te komen in onze fysieke leefomgeving. De bedoeling is dat alle belangen van onze fysieke leefomgeving evenveel aandacht krijgen en er in samenwerking keuzes worden gemaakt. Het vertrouwde sectoraal is niet langer het belangrijkste uitgangspunt het gaat om de beste eindoplossing. We stellen integraal werken voorop. Er wordt verwacht dat de overheid meedenkt met initiatiefnemers, de gebruiker voorop stelt, sneller besluiten neemt en met één mond spreekt. Om dit mogelijk te maken moeten we onze processen echt anders (kortcyclisch) inrichten.

De gewenste werkwijze volgens de wet sluit aan bij de provinciale kernwaarden en vraagt voor de provincie op punten wel een doorontwikkeling. De kernwaarden met toelichting specifiek gericht op de Omgevingswet betreffen en aansluitend op onze nieuwe sturingsfilosofie, zoals verwoord in de Startnotitie omgevingsvisie en -verordening:

1. Verbindend: omgevingsgericht en integraal samenwerken;
2. Vindingrijk: ruimte geven vanuit vertrouwen;
3. Daadkrachtig: slagvaardig handelen;
4. Verantwoordelijk: rolbewust handelen in doorlopende cyclus van beleid en uitvoering.

Deze principes hangen met elkaar samen. Ruimte geven vanuit vertrouwen betekent niet dat de provincie geen rol meer heeft in de fysieke leefomgeving. In de principes 3 en 4 zit dezelfde balans als in het motto van de Omgevingswet: ruimte voor ontwikkeling, waarborgen van kwaliteit. De provincie heeft in beide een rol.

De wet kent zes 'kerninstrumenten' (omgevingsvisie, decentrale regels (voor provincie: omgevingsverordening), programma, omgevingsvergunning, projectbesluit en algemene rijksregels) die ingrijpende gevolgen hebben voor veel van onze werkprocessen. Ook stelt de wet veel hogere eisen aan het beschikbaar stellen van digitale informatie door alle medewerkers en verplicht het ons de effecten van ons beleid te monitoren. Dit vraagt om aanpassing van werkprocessen.

4. AANPASSEN MANIER VAN WERKEN

- Inhoudsopgave
- Samenvatting
- Inleiding en Omgevingswet
- Top 10 impact op provincie Utrecht
- Eindbeeld en veranderstrategie

Veranderopgave en -aanpak

1. Omgevingsvisie en -verordening
2. Vergunningverlening, toezicht en handhaving
3. Digitaal stelsel Omgevingswet
4. Aanpassen manier van werken
5. Nationale wet-, regelgeving en visie

Middelen

- Communicatie
- Programmaorganisatie
- Begroting
- Risico's en beheersmaatregelen

VERANDEROPGAVE

We verbijzonderen 'manier van werken' in drie thema's. In ieder thema zijn de kernwaarden van toepassing, waarbij per thema de ontwikkelthema's zijn gespecificeerd. Korthedshalve wordt het woord medewerkers genoemd, maar daar worden tevens de managers en bestuurders mee bedoeld.

KENNIS, INZICHT EN BEWUSTWORDING

- Medewerkers weten dat de veranderopgave van ons allemaal aanpassing vraagt.
- Medewerkers hebben voor het uitvoeren van hun taken voldoende kennis van de wet.
- Medewerkers weten waar de Omgevingswet hun werk raakt.

AANPASSEN PROCESSEN

- Faciliteren van het herontwerpen van werkprocessen, zoals beleidsontwikkeling en programmering (waaronder de omgevingsvisie en -verordening, participatie in planvorming van gemeenten, vergunningverlening, toezicht en handhaving) en informatiebeheer (bijvoorbeeld het monitoring van doelstellingen en de terinzage legging) en het opstellen van nieuwe relevante werkprocessen.
- Het verankeren van de aangepaste werkprocessen in de organisatie (beleggen verantwoordelijkheden), zodat continuïteit geborgd is.
- Ondersteunen bij het werkbaar maken van werkprocessen.
- Versterken van de integraliteit in het werk.

HOUDING EN GEDRAG

Houding en gedrag in lijn brengen met de cultuur die past bij de Omgevingswet en ondersteund wordt door onze vier kernwaarden (verbindend, vindingrijk, daadkrachtig en verantwoordelijk handelen). Versterken van ketengericht denken waarbij de provincie een schakel is in de totale keten en faciliterend en klantgericht handelt richting partners en initiatiefnemers. We werken conform het Utrechts model. Verkennen van de belangrijkste toekomstige talenten van medewerkers, zodat we onze capaciteit hierop stapsgewijs aan kunnen passen en de capaciteit van medewerkers aansluiten bij de veranderde eisen aan werk.

4. AANPASSEN MANIER VAN WERKEN

- Inhoudsopgave
- Samenvatting
- Inleiding en Omgevingswet
- Top 10 impact op provincie Utrecht
- Eindbeeld en veranderstrategie

Veranderopgave en -aanpak

1. Omgevingsvisie en -verordening
2. Vergunningverlening, toezicht en handhaving
3. Digitaal stelsel Omgevingswet
4. Aanpassen manier van werken
5. Nationale wet-, regelgeving en visie

Middelen

- Communicatie
- Programmaorganisatie
- Begroting
- Risico's en beheersmaatregelen

AANPAK

In de komende jaren worden verschillende interventies (activiteiten) uitgevoerd om deze veranderopgave te realiseren. De uitgangspunten voor de aanpak zijn:

- Inventarisatie van nieuwe en veranderende werkprocessen;
- Werkprocessen voor beleid en uitvoering op het gebied van de fysieke leefomgeving worden in beeld gebracht (incl. V.T.H.) en de gevolgen van de komst van de Omgevingswet worden geanalyseerd.
- Bij aanpassen manier van werken wordt de wens van de gebruiker als uitgangspunt genomen
- Verandering vindt in samenhang plaats, waarbij het gaat om verandering van zogenaamde 'harde' (bijv. processen) en 'zachte' (bijv. houding en gedrag) elementen.
- Interventies vinden zoveel mogelijk plaats in het dagelijks werk. Een belangrijke werkvorm hierbij zijn de [experimenten](#), zoals beschreven in het hoofdstuk 'Eindbeeld en veranderstrategie'. Er wordt ruimte geboden aan onderzoekend leren waarbij ruimte is voor verrassingen, intuïtie en creativiteit. Lerend werken en de ontwikkeling van medewerkers wordt structureel verankerd in de organisatie (via experimenteren, trainingen en sturing).
- Ketenpartners worden betrokken bij de activiteiten waar dat relevant en mogelijk is.

- Onderwerpen waarvoor een managementbesluit van belang is voor de werkprocessen worden geagendeerd bij het management (bijvoorbeeld digitaal werken, zaakgericht werken en het beleggen van taken bij een uitvoeringsdienst), zodat er tijdig keuzes gemaakt kunnen worden.
- Werkprocessen worden voorafgaand aan in de invoering van de wet eenmalig vastgesteld door het management, bijstelling vindt daarna plaats onder de verantwoordelijkheid van de procesverantwoordelijke.
- Differentiëren in de aanpak: niet elke verandering is even groot voor iedereen en daarmee is niet elke interventie relevant voor iedereen.
- Het doel van het programma is als provincie daadwerkelijk 'Omgevingswetproof' te zijn bij inwerking-treding van de wet, dus de manier van werken feitelijk te veranderen. Monitoring van de effecten van het aanpassen van de manier van werken is daarom van groot belang en vindt plaats via de opdracht-geverrapportages.

Vanuit het project worden de benodigde veranderingen geagendeerd en het proces gefaciliteerd, de betreffende onderdelen in de lijnorganisatie zijn en blijven verantwoordelijk voor hun werkproces en de veranderingen daarin. Interventies worden, waar mogelijk, verbonden aan relevante ontwikkelingen in de organisatie. Het betreffende organisatieonderdeel heeft daarover dan ook de leiding in. Dat betekent voor het veranderthema houding en gedrag dat het faciliteren

4. AANPASSEN MANIER VAN WERKEN

- Inhoudsopgave
- Samenvatting
- Inleiding en Omgevingswet
- Top 10 impact op provincie Utrecht
- Eindbeeld en veranderstrategie

van deze verandering wordt aangestuurd vanuit P&O en het programma 'sturing en inrichting topstructuur'. Het deel ketengericht werken wordt zo mogelijk aangestuurd vanuit concerncontrol. Sturing en structuur zijn ook belangrijke bouwstenen om de verandering te verankeren in de organisatie; het is onderdeel van

'Utrecht ontwikkelt!' en valt buiten de scope van het programma Omgevingswet. Vanuit het project Aanpassen manier van werken wordt afgestemd met deze projecten. De inzet van andere onderdelen van de organisatie is een randvoorwaarde voor het succes van de benodigde houding en gedragsverandering.

Veranderopgave en -aanpak

1. Omgevingsvisie en -verordening
2. Vergunningverlening, toezicht en handhaving
3. Digitaal stelsel Omgevingswet
4. Aanpassen manier van werken
5. Nationale wet-, regelgeving en visie

Middelen

- Communicatie
- Programmaorganisatie
- Begroting
- Risico's en beheersmaatregelen

PLANNING

	2017				2018				2019				2020				2021 e.v.
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	
Aanpassen manier van werken																	
Kennis, inzicht en bewustwording	g*		f*														
Houding en gedrag			h*	j*													
Inventarisatie werkprocessen			i*														
Herontwerp werkprocessen																	
Implementatie werkprocessen																	

Mijlpalen: *f = kennis en bewustwording heeft prioriteit voor de mensen die betrokken zijn bij Omgevingsvisie

*g = kennis up to date houden is afhankelijk van Lobby

*h = leren in het werk (om houding en gedrag eigen te maken) hangt samen met de pilots, living lab en

botsproeven die op programmaniveau worden georganiseerd en daarnaast ook van traject omgevingsvisie

*i = herontwerp werkprocessen informatiebeheer zijn afhankelijk van behoefte spoor DSO

*j = herontwerp processen beleidsontwikkeling is afhankelijk van spoor Omgevingsvisie

5. NATIONALE WET-, REGELGEVING EN VISIE

- Inhoudsopgave
- Samenvatting
- Inleiding en Omgevingswet
- Top 10 impact op provincie Utrecht
- Eindbeeld en veranderstrategie

Veranderopgave en -aanpak

1. Omgevingsvisie en -verordening
2. Vergunningverlening, toezicht en handhaving
3. Digitaal stelsel Omgevingswet
4. Aanpassen manier van werken
5. Nationale wet-, regelgeving en visie

Middelen

- Communicatie
- Programmaorganisatie
- Begroting
- Risico's en beheersmaatregelen

Kennis vergaren van de nieuwe wet- en regelgeving rondom de Omgevingswet en input leveren met de andere provincies (IPO) bij het Rijk over de uitvoerbaarheid van wet- en regelgeving en de nationale omgevingsvisie en –agenda.

TOELICHTING OP DOEL

De Omgevingswet bestaat uit een aantal wetten en regelingen:

- De Omgevingswet zelf (inmiddels aangenomen door de Eerste Kamer);
- De aanvullingswetten (bodem, geluid, natuur en grondeigendom);
- De invoeringswet (met o.a. overgangsrecht; wijziging dan wel intrekking bestaande wetten; eerste aanpassingen aan de Omgevingswet zelf);
- Algemene Maatregelen van Bestuur
- Invoeringsregelingen;
- (digitale) Standaarden die landen in de ministeriële regelingen.

Al deze wet- en regelgeving raakt ook het werk van de provincie. Om ons goed voor te bereiden op de komst van de wet, moeten we goed weten wat er in de wet staat. Daarom zullen we actief kennis vergaren over de Omgevingswet en deze actueel houden. Ook leveren we met de andere provincies (IPO) input aan het Rijk over de uitvoerbaarheid van de wet.

Het Rijk is gestart met het opstellen van een nationale omgevingsagenda die wordt gevolgd door een nationale omgevingsvisie. Deze Rijksvisie bevat hun samenhangende strategische plan voor de fysieke leefomgeving; deze visie legt anders dan wet- en regelgeving geen verplichtingen op aan andere overheden of inwoners. De visie wordt opgesteld in nauwe betrokkenheid van vele maatschappelijke partijen en inwoners, waaronder ook de provincies. Wij denken actief mee met het ministerie van Binnenlandse Zaken over de inhoud van de visie en leveren zo input.

OPGAVE

De scope van dit project is een andere dan voor de meeste andere: het richt zich niet op de veranderopgave van de eigen organisatie om klaar te zijn voor de uitvoering van de wet, maar op optimalisatie van de wetgeving zelf, zodat wij er goed mee kunnen werken. Het project eindigt dus in principe, zodra de wet in werking treedt. Invulling van het project vindt in belangrijke mate plaats via bestaande interprovinciale ambtelijke en bestuurlijke overlegstructuren. Zeker de ambtelijke structuren zijn nu sectoraal of op ad-hocbasis (specifiek gericht op de invoering Omgevingswet) georganiseerd. De opgave is een goed uitvoerbare Omgevingswet te krijgen, waarmee:

- De provincies beschikken over een passend instrumentarium voor de uitoefening van hun taken op het gebied van de fysieke leefomgeving;
- De bestuurlijke afwegingsruimte voldoende verankerd is in de wetgeving.

5. NATIONALE WET-, REGELGEVING EN VISIE

- Inhoudsopgave
- Samenvatting
- Inleiding en Omgevingswet
- Top 10 impact op provincie Utrecht
- Eindbeeld en veranderstrategie

Veranderopgave en -aanpak

1. Omgevingsvisie en -verordening
2. Vergunningverlening, toezicht en handhaving
3. Digitaal stelsel Omgevingswet
4. Aanpassen manier van werken
5. Nationale wet-, regelgeving en visie

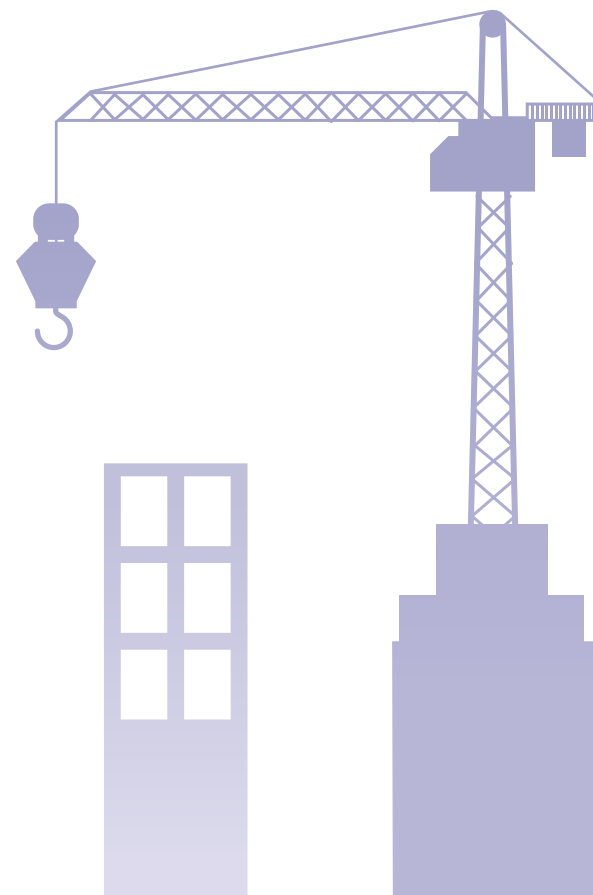
Middelen

- Communicatie
- Programmaorganisatie
- Begroting
- Risico's en beheersmaatregelen

AANPAK

Het kennis vergaren en de inbreng verloopt in principe in interprovinciaal verband, via internetconsultatie en via informele contacten met het ministerie. Om inbreng te kunnen leveren, zijn op provinciaal niveau de volgende werkzaamheden te onderscheiden:

- Binnen de provincie Utrecht: ophalen van inbreng van deskundige medewerkers;
- Interprovinciaal;
 - Deelname in IPO-Adviesgroep Omgevingswet (maandelijks) waar IPO-inbreng wordt voorbereid en afgestemd;
 - Deelname van specialisten in sectorale interprovinciale (IPO-)werkgroepen (bijv. geluid, bodemen water);
 - Ad-hoc bijeenkomsten met specialisten gewijd aan specifieke onderwerpen;
 - Bestuurlijke afstemming in de Bestuurlijke Adviesgroep DROW (voorbereid in Ambtelijke Adviescommissie), zo nodig bekrachtigd in IPO-bestuur;
 - Via lobbyist: zo nodig lobby via leden in het parlement.
- Op Rijksniveau;
 - Kerndelegatie Omgevingswet met de minister van I&M, IPO, VNG en UvW. De portefeuillehouder omgevingsvisie van de provincie Utrecht neemt namens het IPO deel aan de kerndelegatie.
 - Werkgroep Nationale Omgevingsvisie (NOVI).

5. NATIONALE WET-, REGELGEVING EN VISIE

- Inhoudsopgave
- Samenvatting
- Inleiding en Omgevingswet
- Top 10 impact op provincie Utrecht
- Eindbeeld en veranderstrategie

Veranderopgave en -aanpak

1. Omgevingsvisie en -verordening

2. Vergunningverlening, toezicht en handhaving

3. Digitaal stelsel Omgevingswet

4. Aanpassen manier van werken

5. Nationale wet-, regelgeving en visie

Middelen

- Communicatie
- Programmaorganisatie
- Begroting
- Risico's en beheersmaatregelen

PLANNING

	2017				2018				2019				2020				2021 e.v.
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	
Nationale wet-, regelgeving en visie																	
Amvb's																	Veegwet
Invoeringswet																	
Overige besluiten en regelingen																	
Aanvullingswetgeving																	
Input Nationale Omgevingsvisie/agenda																	

- Inhoudsopgave
- Samenvatting
- Inleiding en Omgevingswet
- Top 10 impact op provincie Utrecht
- Eindbeeld en veranderstrategie

Veranderopgave en -aanpak

1. Omgevingsvisie en -verordening
2. Vergunningverlening, toezicht en handhaving
3. Digitaal stelsel Omgevingswet
4. Aanpassen manier van werken
5. Nationale wet-, regelgeving en visie

Middelen

- Communicatie
- Programmaorganisatie
- Begroting
- Risico's en beheersmaatregelen

Om in 2021 goed van start te gaan met het toepassen van de Omgevingswet is het van essentieel belang om in de aanloop daarnaartoe alle interne medewerkers en externe partners actief te betrekken bij en te informeren over de stappen die gezet worden. De Omgevingswet is een complex verhaal en daar hoort een gefaseerde aanpak bij die past bij het moment en de doelgroep.

Met heldere en toegankelijke communicatie zorgen we ervoor dat betrokkenen:

- weten wat de wet inhoudt
- zich bewust zijn van de veranderingen
- begrijpen wat de impact is op het eigen werk, de eigen organisatie en/of de eigen situatie
- vertrouwd raken met de nieuwe werkwijze en weten wat ze moeten doen
- weten hoe ze mee kunnen denken en kennis kunnen delen (participatie)
- weten waar ze terecht kunnen met vragen

Doelgroepen zijn divers: van inwoners, mede-overheden (ambtelijk en bestuurlijk), maatschappelijke organisaties, belangenorganisaties en uitvoeringsdiensten tot onze eigen organisatie (medewerkers, management en bestuur). De informatie die we aanbieden, is op maat en dus afgestemd op de kennis en de betrokkenheid van de doelgroepen.

Onderstaande aanpak is op hoofdlijnen. Vanwege het kortcyclisch werken is het van belang om de communicatie inzet continu aan te scherpen en aan te passen.

- Inhoudsopgave
- Samenvatting
- Inleiding en Omgevingswet
- Top 10 impact op provincie Utrecht
- Eindbeeld en veranderstrategie

Veranderopgave en -aanpak

1. Omgevingsvisie en -verordening
2. Vergunningverlening, toezicht en handhaving
3. Digitaal stelsel Omgevingswet
4. Aanpassen manier van werken
5. Nationale wet-, regelgeving en visie

Middelen

- Communicatie
- Programmaorganisatie
- Begroting
- Risico's en beheersmaatregelen

Samenwerkingspartners dragen een eigen verantwoordelijkheid voor de voorbereiding op de Omgevingswet. De provincie stelt doelen voor de externe communicatie richting deze partijen om te waarborgen dat onze processen elkaar versterken in plaats van negatief beïnvloeden.

AANPAK

2017

INTERN

- Het in beeld brengen van de veranderingen voor de medewerkers door bijvoorbeeld door organisatiebrede informatiebijeenkomsten en sessies 'waar raakt de Omgevingswet jouw werk?'
- Het betrekken van medewerkers bij het opstellen van de omgevingsvisie en -verordening.
- Het ontwikkelen van een eigen huisstijl
- Het introduceren van nieuwe communicatiemiddelen, zoals een eigen website en een nieuwsbrief.

EXTERN

- Het organiseren van bijeenkomsten met alle programmamanagers in de regio rondom de Omgevingswet om informatie te delen.
- Het organiseren van een tweede provinciebrede Omgevingswetdag, voor medewerkers, bestuurders en partners.
- Het introduceren van nieuwe communicatiemiddelen, zoals een eigen website voor interne en externe betrokkenen.

- Inhoudsopgave
- Samenvatting
- Inleiding en Omgevingswet
- Top 10 impact op provincie Utrecht
- Eindbeeld en veranderstrategie

Veranderopgave en -aanpak

1. Omgevingsvisie en -verordening
2. Vergunningverlening, toezicht en handhaving
3. Digitaal stelsel Omgevingswet
4. Aanpassen manier van werken
5. Nationale wet-, regelgeving en visie

Middelen

- Communicatie
- Programmaorganisatie
- Begroting
- Risico's en beheersmaatregelen

2018

INTERN

- We organiseren een breed pakket aan activiteiten en middelen om iedereen te informeren en kennis te delen. Van updates per mail tot organisatiebrede informatiesessies.
- De site www.omgevingswetprovincieutrecht.nl, biedt veel informatie, met verslagen, nieuws, blogs, visualisaties, video's en achtergrondinformatie.
- We delen informatie die is opgehaald bij onze samenwerkingspartners.

EXTERN

- We overleggen regelmatig met onze samenwerkingspartners. We wisselen relevante informatie uit over de Omgevingswet. We gebruiken waar mogelijk hun (sociale) netwerken en vice versa.
- Onze doelgroepen betrekken we bij het opstellen van een Omgevingsvisie (voorbeelden: online enquête, gesprekken met GS-leden, brainstormsessie met jongeren). In het spoor van dit proces informeren we ook over de hoofdlijnen van de Omgevingswet.
- We organiseren voor de derde keer een provinciebrede Omgevingswetdag, voor medewerkers, bestuurders en partners.
- De site www.omgevingswetprovincieutrecht.nl biedt veel informatie, met verslagen, nieuws, blogs, visualisaties, video's en achtergrondinformatie.

- Inhoudsopgave
- Samenvatting
- Inleiding en Omgevingswet
- Top 10 impact op provincie Utrecht
- Eindbeeld en veranderstrategie

Veranderopgave en -aanpak

1. Omgevingsvisie en -verordening
2. Vergunningverlening, toezicht en handhaving
3. Digitaal stelsel Omgevingswet
4. Aanpassen manier van werken
5. Nationale wet-, regelgeving en visie

Middelen

- Communicatie
- Programmaorganisatie
- Begroting
- Risico's en beheersmaatregelen

2019

INTERN

- We gaan door met informatie geven waar nodig, de olievlek vergroten, via updates en bijeenkomsten en via www.omgevingswetprovincieutrecht.nl
- We richten de communicatie steeds meer op experimenten die we uitvoeren om te leren werken met de Omgevingswet, om de bekendheid met de nieuwe werkwijze te vergroten
- Meer aandacht in de communicatie op het beleven/ervaren van de nieuwe wet door middel van cases en serious games.

EXTERN

- We richten de communicatie steeds meer op leren door te doen en te delen: met onze samenwerkingspartners voeren we experimenten uit om de nieuwe wet in de praktijk te kunnen oefenen. Hierover informeren we op diverse manieren en daarbij versterken we elkaar zoveel mogelijk
- We maken met onze samenwerkingspartners afspraken over de (toekomstige) communicatie richting het brede publiek.

2020

In de loop van 2019 volgt een voorstel voor de aanpak in 2020. Dan is duidelijk hoever de organisatie is gevorderd in het proces van de Omgevingswet.

ALGEMEEN

Het management heeft een essentiële (voorbeeld)rol in de veranderingsopgave van houding en gedrag van de organisatie.

PROGRAMMAORGANISATIE

- Inhoudsopgave
- Samenvatting
- Inleiding en Omgevingswet
- Top 10 impact op provincie Utrecht
- Eindbeeld en veranderstrategie

Veranderopgave en -aanpak

1. Omgevingsvisie en -verordening
2. Vergunningverlening, toezicht en handhaving
3. Digitaal stelsel Omgevingswet
4. Aanpassen manier van werken
5. Nationale wet-, regelgeving en visie

Middelen

- Communicatie
- Programmaorganisatie
- Begroting
- Risico's en beheersmaatregelen

OPDRACHTGEVERS EN OPDRACHTNEMER

Bestuurlijk opdrachtgever: Mirjam Maasdam
Ambtelijk opdrachtgever: Rita Kuijsters
Opdrachtnemer: Hanneke Kerckhaert

Afstemming tussen de opdrachtgever en de opdrachtnemer vindt tweewekelijks tot maandelijks plaats. Ieder kwartaal wordt een voortgangsrapportage opgeleverd aan de ambtelijk opdrachtgever. Ieder halfjaar vindt op basis van de voortgangsrapportage indien gewenst bijsturing plaats op de vier sturingsknoppen: resultaten, personele inzet, budget en risico's.

PROGRAMMAORGANISATIE

Het programma is als volgt ingericht:

PROGRAMMAORGANISATIE

- Inhoudsopgave
- Samenvatting
- Inleiding en Omgevingswet
- Top 10 impact op provincie Utrecht
- Eindbeeld en veranderstrategie

Veranderopgave en -aanpak

1. Omgevingsvisie en -verordening
2. Vergunningverlening, toezicht en handhaving
3. Digitaal stelsel Omgevingswet
4. Aanpassen manier van werken
5. Nationale wet-, regelgeving en visie

Middelen

- Communicatie
- Programmaorganisatie
- Begroting
- Risico's en beheersmaatregelen

Het programma wordt aangestuurd door een programma-manager, tevens opdrachtnemer, en wordt daarbij ondersteund door een kernteam. Ieder project heeft een projectleider en enkele projecten hebben een team. De samenstelling en omvang van het team kan per fase verschillen. De projectleiders:

1. Omgevingsvisie en –verordening: Conny Raijmaekers
2. Vergunningverlening, toezicht en handhaving: Hans Hazenbosch
3. Digitaal Stelsel Omgevingswet: Luc de Horde
4. Aanpassen manier van werken: Sacha Heijblom
5. Nationale wet-, regelgeving en visie: Maarten Buruma

ROL PROGRAMMATEAM

De projectleiders vormen tezamen met het kernteam het programmateam van het programma. Het programmateam overlegt tweewekelijks waarin de voortgang wordt besproken en activiteiten worden afgestemd om de samenhang en gemeenschappelijke doelen te bewaken. De rol van het programmateam in de veranderopgave is het:

- Agenderen van veranderopgave;
- Stimuleren van verandering;
- Faciliteren van de verandering;
- Monitoren van verandering op programma- en projectdoelen;
- Inbrengen van expertise over de Omgevingswet.

De medewerkers, teams en het management in de domeinen hebben een grote rol in de realisatie van de veranderopgave en zijn verantwoordelijk voor het realiseren van de feitelijke verandering.

WERKWIJZE MATRIX PROGRAMMA EN LIJN

Het programma is in een matrix verbonden aan de lijnorganisatie van de provincie. Medewerkers van het programma werken vanuit een team binnen een domein. Functionele aansturing van de medewerkers vindt plaats binnen het programma, hiërarchische aansturing vindt plaats door de teamleider.

Indien het programma voor het realiseren van de veranderopgave medewerkers uit de organisatie nodig heeft, dan doet de programmamanager een onderbouwd verzoek aan de ambtelijk opdrachtgever. De opdrachtgever is met behulp van het CMT verantwoordelijk voor het beschikbaar stellen van de benodigde medewerkers. Indien dat niet mogelijk is, wordt in overleg met de opdrachtgever extern ingehuurd of worden werkzaamheden geschrapt of verschoven.

PROGRAMMAORGANISATIE

- Inhoudsopgave
- Samenvatting
- Inleiding en Omgevingswet
- Top 10 impact op provincie Utrecht
- Eindbeeld en veranderstrategie

Veranderopgave en -aanpak

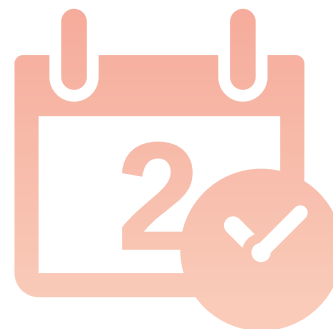
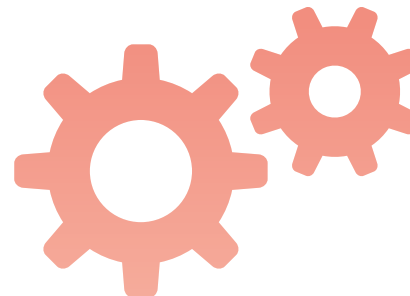
1. Omgevingsvisie en -verordening
2. Vergunningverlening, toezicht en handhaving
3. Digitaal stelsel Omgevingswet
4. Aanpassen manier van werken
5. Nationale wet-, regelgeving en visie

Middelen

- Communicatie
- Programmaorganisatie
- Begroting
- Risico's en beheersmaatregelen

Daarnaast zijn er twee belangrijke gremia in relatie tot dit programma:

- CMT: namens het CMT is Rita Kuijsters de opdrachtgever. Het CMT wordt regelmatig geïnformeerd over de voortgang en wordt indien nodig betrokken bij de halfjaarlijkse bijsturing van het programma.
- Managementoverleg omgevingsvisie: een dynamische groep van teamleiders en opgavemanagers die betrokken zijn bij vakgebieden die onder de Omgevingswet vallen, komen ongeveer maandelijks bijeen om inhoudelijke dilemma's te bespreken over de omgevingsvisie en zicht te houden op de betrokkenheid van de provinciale organisatie. De ambtelijk opdrachtgever is voorzitter van het overleg, de projectleider omgevingsvisie is secretaris.

BEGROTING

- Inhoudsopgave
- Samenvatting
- Inleiding en Omgevingswet
- Top 10 impact op provincie Utrecht
- Eindbeeld en veranderstrategie

Veranderopgave en -aanpak

1. Omgevingsvisie en -verordening
2. Vergunningverlening, toezicht en handhaving
3. Digitaal stelsel Omgevingswet
4. Aanpassen manier van werken
5. Nationale wet-, regelgeving en visie

Middelen

- Communicatie
- Programmaorganisatie
- Begroting
- Risico's en beheersmaatregelen

Omschrijving	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Subtotaal
Algemene kosten	195.000	434.000	434.000	374.000	-	-	-	-	1.437.000
Omgevingsvisie en -verordening	200.000	465.000	425.000	225.000	-	-	-	-	1.315.000
Vergunningverlening, toezicht, handhaving	-	36.000	72.000	PM	-	-	-	-	108.000
Digitaal Stelsel Omgevingswet*	256.364	423.000	628.000	783.000	505.000	445.000	460.000	495.000	3.995.364
Aanpassen manier van werken	35.000	60.000	90.000	110.000	-	-	-	-	295.000
Nationale wet- regelgeving en visie	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Subtotaal lasten	686.364	1.418.000	1.649.000	1.492.000	505.000	445.000	460.000	495.000	7.150.364
Risico opslag	68.636	53.000	-	-	-	-	-	-	121.636
TOTAAL LASTEN incl. Risico opslag	755.000	1.471.000	1.649.000	1.492.000	505.000	445.000	560.000	495.000	7.272.000

* Voor het Digitaal Stelsel Omgevingswet lopen de kosten na invoering van de Omgevingswet door, omdat conform afspraken tussen Rijk en koepels bij inwerkingtreding van de wet een basisniveau is gerealiseerd en het DSO daarna wordt doorontwikkeld.

RISICO'S EN BEHEERSMAATREGELEN

- Inhoudsopgave
- Samenvatting
- Inleiding en Omgevingswet
- Top 10 impact op provincie Utrecht
- Eindbeeld en veranderstrategie

Veranderopgave en -aanpak

1. Omgevingsvisie en -verordening
2. Vergunningverlening, toezicht en handhaving
3. Digitaal stelsel Omgevingswet
4. Aanpassen manier van werken
5. Nationale wet-, regelgeving en visie

Middelen

- Communicatie
- Programmaorganisatie
- Begroting
- Risico's en beheersmaatregelen

In onderstaand risicoregister zijn de risico's uitgewerkt met de onderliggende oorzaak en de beheersmaatregelen die we treffen om de kans van optreden of omvang van het risico te verkleinen. Via de [managementrapportages](#) worden de risico's en

maatregelen gemonitord en desgewenst bijgesteld. Binnen de invloedssfeer van de provincie is de beschikbaarheid van juiste mensen voor het uitvoeren van de projecten het grootste risico.

RISICO	GEVOLG (omvang; intern of extern)	NABIJHEID GEVOLG (voor of na inwerking-treding wet)	KANS VAN OPTREDEN	BEHEERSMAATREGELEN
Onvoldoende beschikbaarheid van de juiste mensen voor uitvoering van projecten	Groot; extern (producten en afspraken niet op juiste niveau en tijdig gereed)	Voor en na	80%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Externe inhuur voor zover begroot ▪ Escalatie naar ambtelijk opdrachtgever ▪ Kortcyclisch bijsturen; activiteiten in lijn brengen met beschikbaarheid mensen
Softwareleveranciers leveren niet tijdig of op juiste kwaliteit of het inkooptraject levert vertraging op.	Groot; intern (niet op tijd gereed)	Voor	40%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tijdig starten met bepalen programma van eisen ▪ Vroegtijdig afstemmen met huidige leveranciers ▪ Samenwerking in regio of interprovinciaal
Programma is te complex en omvangrijk	Groot; extern (producten en afspraken niet op juiste niveau en tijdig gereed)	Voor	30%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Intensief samenwerken met andere provincies en in regio om samen te leren, delen en realiseren ▪ Kortcyclische aanpak ▪ Experimenten uitvoeren ▪ Focus op wettelijke basis ▪ Kwalitatief goede programmaorganisatie

RISICO'S EN BEHEERSMAATREGELEN

- Inhoudsopgave
- Samenvatting
- Inleiding en Omgevingswet
- Top 10 impact op provincie Utrecht
- Eindbeeld en veranderstrategie

Veranderopgave en -aanpak

1. Omgevingsvisie en -verordening
2. Vergunningverlening, toezicht en handhaving
3. Digitaal stelsel Omgevingswet
4. Aanpassen manier van werken
5. Nationale wet-, regelgeving en visie

Middelen

- Communicatie
- Programmaorganisatie
- Begroting
- Risico's en beheersmaatregelen

RISICO	GEVOLG (omvang; intern of extern)	NABIJHEID GEVOLG (voor of na inwerking-treding wet)	KANS VAN OPTREDEN	BEHEERSMAATREGELEN
Ketensamenwerking met partners loopt niet soepel	Groot; extern (positie provincie in fysieke domein)	Na	30%	<ul style="list-style-type: none"> ■ Intensieve samenwerking met regiopartners, waaronder Omgevingswetdag ■ Experimenten uitvoeren met ketenpartners ■ Kwalitatief goede programmaorganisatie
Voortgang en kwaliteit andere provincies en regiopartners en die van provincie zijn ongelijk	Redelijk; extern (ketensamenwerking loopt niet soepel)	Voor en na	50%	<ul style="list-style-type: none"> ■ Intensieve samenwerking met regiopartners, waaronder Omgevingswetdag. Ook na invoering wet ■ Kwalitatief goede programmaorganisatie
Vertraging landelijke wet- en regelgeving, of kwaliteit is onvoldoende	Klein; intern en extern (alle overheden worden getroffen)	Voor	40% (vertraging); 20% (kwaliteit)	<ul style="list-style-type: none"> ■ Input leveren aan wetgever via spoor nationale wetgeving ■ Kortcyclische aanpak
Informatie-infrastructuur, digitale standaarden stagneert of kwaliteit is onvoldoende	Klein; intern en extern (kans is klein dat wet in werking treedt als stelsel niet gereed is)	Na	70%	<ul style="list-style-type: none"> ■ Actief input leveren voor nationale wet- en regelgeving en programma DSO ■ Kortcyclische aanpak
Budget is niet toereikend	Klein; intern (kwaliteit lager, zaken niet of later uitvoeren)	Voor	20%	<ul style="list-style-type: none"> ■ Extra budget aanvragen ■ Werkzaamheden schrappen of vertragen of kwaliteit producten verlagen

RISICO'S EN BEHEERSMAATREGELEN

- Inhoudsopgave
- Samenvatting
- Inleiding en Omgevingswet
- Top 10 impact op provincie Utrecht
- Eindbeeld en veranderstrategie

Veranderopgave en -aanpak

1. Omgevingsvisie en -verordening
2. Vergunningverlening, toezicht en handhaving
3. Digitaal stelsel Omgevingswet
4. Aanpassen manier van werken
5. Nationale wet-, regelgeving en visie

Middelen

- Communicatie
 - Programmaorganisatie
 - Begroting
- Risico's en beheersmaatregelen

RISICO	GEVOLG (omvang; intern of extern)	NABIJHEID GEVOLG (voor of na inwerking-treding wet)	KANS VAN OPTREDEN	BEHEERSMAATREGELEN
Afhankelijkheden van andere projecten binnen programma en raakvlakprojecten	Klein; intern (onderdelen programma vertragen)	Voor	30%	<ul style="list-style-type: none"> ■ Tweewekelijkse afstemming projecten in kernteam. ■ Met raakvlakprojecten hebben betreffende project-leiders periodiek overleg
PS-verkiezingen zorgen voor vertraging of niet nakomen van afspraken met partners	Klein; extern (komen afspraken of verwachtingen van partners niet na)	Voor	10%	<ul style="list-style-type: none"> ■ PS commissie Omgevingswet intensief betrekken bij omgevingsvisie ■ Provinciebelang van project bij bestuur en directie benoemen met extra aandacht rondom verkiezingen en coalitievorming

Colofon

Uitgave van: provincie Utrecht

Tekst: programmateam invoering Omgevingswet

Vastgesteld door: GS op 15 mei 2018

Ontwerp en realisatie: Haagsblauw, Den Haag